

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zemědělská fakulta
Katedra cestovního ruchu

Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Obchodní podnikání – cestovní ruch

Bakalářská práce

Profil destinace cestovního ruchu v měřítku rekreačního prostoru

Vedoucí bakalářské práce:
RNDr. Josef Navrátil

Autor:
Marina Zelenbabová

Tábor 2006

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zemědělská fakulta
Katedra cestovního ruchu
Akademický rok: 2004/2005

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Marina ZELENBABOVÁ**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Obchodní podnikání - cestovní ruch**

Název tématu: **Profil destinace cestovního ruchu v měřítku rekreačního prostoru - Staňkovský rybník.**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Provést situační analýzu rekreačního prostoru.

Zjistit preference a zkušenosti aktérů s důrazem na odhalení konfliktů (pokusit se o segmentaci návštěvníků).

Kriticky zhodnotit současný stav využití rekreačního prostoru.

Na tomto základě vypracovat návrh opatření optimalizujících využití rekreačního prostoru.

Metodický postup:

1. Analýza pramenů a literatury.
2. Terénní výzkum.
3. Situační analýza.
4. Metoda vysvětlujícího popisu.
5. Metoda interpretace kartografických a grafických děl.
6. Metody sociologického výzkumu.

Rámcová osnova:

1. Úvod s přehledem literatury k oblasti a tématu, 2. Metodika, 3. Situační analýza, 4. Výsledky sociologického výzkumu, 5. Návrhy opatření, 6. Shrnutí, 7. Použitá literatura, 8. Přílohy.

Rozsah práce:

die potteby

tiistena

Seznam odborné literatury:

Disman, M.: Jak se vyrábí sociologická znalost. Praha, 2000.

Foret, M., Stávková, J.: Marketingový výzkum. Praha: Grada, 2003.

Horner, S., Swarbrooke, J.: Cestovní ruch, ubytování a stravování, vyu-

žítí volného času. Praha: Grada, 2003.

Hudečková, H., Kučerová, E., Kriz, L.: Metodologie sociologického vy-

zkumů pro nesociology. ČZU Praha, 2004.

Királová, A.: Marketing destinace cestovního ruchu. Praha: Ekopress,

2003.

Kollárik, T., Solianová, E., Hradiská, E., Verešová, M.: *Metódy social-*

nopsychologickéj praxe. Bratislava: Ikar, 2004.

Kopp, J. a kol.: Úvod do regionálního výzkumu. ZČU Plzeň, 2001.

Mariot, P.: Geografie cestovného ruchu. Bratislava: Academia, 1983.

Robinson, G.M.: Methods and techniques in human geography. Chiches-

ter: John Wiley and Sons, 1998

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Josef Navrátil

Katedra cestovniho ruchu

Datum zadání bakalářské práce:

15. března 2005

Termín odevzdání bakalářské práce:

15. dubna 2066

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.

dekanika

doc. Ing. Marie Hesková, (

vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 15. března 2005

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Profil destinace cestovního ruchu v měřítku rekreačního prostoru“ vypracovala samostatně na základě vlastních poznatků a materiálů, které uvádím v seznamu literatury.

V Táboře

Marina Zelenáková

podpis

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala všem, kteří mi pomáhali při vypracování bakalářské práce, především pak RNDr. Josefovi Navrátilovi za odborné vedení, pomoc a připomínky, Janovi Trázníkovi, Ing. Jiřímu Soukupovi a Pavlovi Smutnému za ochotu a poskytnutí cenných informací.

OBSAH

1. ÚVOD	1
2. CÍL A METODIKA PRÁCE	2
2.1 Cíl práce	2
2.2 Metodika tvorby práce.....	2
2.3 Metodika dotazníkového šetření	3
2.3.1 Dotazníkové šetření	3
2.3.2 Specifikace respondentů	4
3. LITERATURA A VYMEZENÍ POJMŮ	7
3.1 Literatura o sledovaném území.....	7
3.2 Literatura o obecné problematice a vymezení pojmů	7
4. TURISTICKÝ REGION	11
4.1 Turistický region Jižní Čechy.....	11
4.2.1 Přírodní atraktivity.....	12
4.2.2 Společenské atraktivity.....	13
5. TURISTICKÁ OBLAST	16
5.1 Lokalizace.....	16
5.2 Přírodní podmínky a atraktivity	16
5.2.1 Geologie	16
5.2.2 Podnebí	17
5.2.3 Hydrologie	18
5.2.4 Chráněná krajinná oblast a biosférická rezervace Třeboňsko	19
5.2.5 Maloplošná zvláště chráněná území	19
5.2.6 Mokřady chráněné Ramsarskou konvencí.....	19
5.2.7 Ptačí oblast.....	20
5.2.8 Památné stromy	20
5.2.9 Flóra a vegetace	21
5.2.10 Fauna	21
5.2.11 Naučné stezky.....	23
5.2.12 Rybníkářství na Třeboňsku.....	23
5.2.13 Nominace do UNESCO.....	24
5.3 Společenské podmínky a atraktivity	25
5.3.1 Kulturně historické pamětihodnosti	25
5.3.2 Kulturní zařízení, kulturní a jiné akce	28

6. SITUAČNÍ ANALÝZA NEJBLIŽŠÍHO OKOLÍ STAŇKOVSKÉHO RYBNÍKU.....	31
6.1 Staňkovský rybník.....	31
6.1.1 Historie Staňkovského rybníku	31
6.1.2 Technická data Staňkovského rybníku	31
6.2 Obec Staňkov	32
6.2.1 Historie obce Staňkov	32
6.3 Rybník Hejtman	33
6.4 Chlum u Třeboně.....	33
6.4.1 Historie Chlumu u Třeboně	33
6.4.2 Zámek	34
6.4.3 Církevní památky	35
6.4.4 Sklářny.....	35
6.5 Sportovní vyžití.....	35
6.5.1 Cyklistika.....	35
6.5.2 Pěší turistika	36
6.5.3 Rybolov	36
6.5.4 Vodní sporty	36
6.5.5 Ostatní.....	37
6.6 Doprava a dostupnost.....	37
6.6.1 Železniční doprava	37
6.6.2 Silniční doprava.....	37
6.7 Ubytovací služby	38
6.8 Stravovací služby	40
6.9 Ostatní služby.....	41
6.10 Návštěvnost	42
7. ANALÝZA POTENCIÁLŮ NA STRANĚ POPTÁVKY	43
7.1 Výsledky dotazníkového šetření.....	43
7.2 Shrnutí.....	50
8. ANALÝZA SILNÝCH A SLABÝCH STRÁNEK A DOPORUČENÍ PRO REKREAČNÍ PROSTOR.....	52
8.1 Silné stránky.....	52
8.2 Slabé stránky.....	52
8.3 Doporučení pro rekreační prostor	53

9. ZÁVĚR..... 55

10. SUMMARY 56

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY..... 57

SEZNAM PŘÍLOH 59

2. Cíl a metodika práce

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce je vypracování celkového profilu daného rekreačního prostoru, provedení situační analýzy a zhodnocení významu Staňkovského rybníku pro cestovní ruch.

Dílkými cíly bakalářské práce je také provedení analýz na straně nabídky a poptávky. Výsledkem zjištěných informací by měl být návrh opatření, který bude optimalizovat využití rekreačního prostoru. Ze zjištěných informací vyhodnotit rekreační území, s přihlédnutím na význam sezónní návštěvnosti, analyzovat návštěvnost této destinace, pokusit se o segmentaci návštěvníků, zjistit jejich preference a zjistit zda je v tomto rekreačním prostoru aktuální vznik určitých konfliktů, zejména konfliktů mezi jednotlivými formami rekreace, mezi rekreačním a jiným využitím vodní nádrže a blízkého okolí.

2.2 Metodika tvorby práce

Metodický postup zpracování bakalářské práce je možné rozdělit do několika fází. V první fázi zpracování bakalářské práce jsem se zaměřila na studium a rešerši odborné literatury. Dále jsem si geograficky vymezila území pro terénní výzkum, jednalo se o vymezení turistického regionu, turistické oblasti a rekreačního prostoru. Jako turistický region, ve kterém lokalita leží, jsem vytyčila region Jižní Čechy, turistickou oblastí, ve které jsem hodnotila její doplňkové atraktivitu jsem vymezila celý region Třeboňsko a samotný rekreační prostor jsem ohraničila pouze nejbližším okolím Staňkovského rybníku. Nejprve jsem navštívila městskou knihovnu v Táboře, knihovnu Jihočeské univerzity v Táboře, městskou knihovnu v Chlumu u Třeboně, městskou knihovnu v Třeboni a informační a kulturní centrum v Třeboni. Informace o jihočeském regionu, vymezené oblasti Třeboňsko a nejbližším okolí Staňkovského rybníku potřebné pro analýzu nabídky jsem získala z publikací zaměřených na tyto témata (viz seznam literatury), z internetových stránek a ze statistik agentury Czechtourism.

V druhé fázi, která probíhala v době hlavní letní sezóny jsem provedla terénní výzkum a dotazníkové šetření, které pro mě bylo stěžejní pro získání informací a pro analýzu celkové poptávky. Metodika dotazníkového šetření je podrobně popsána dále.

V třetí fázi jsem získané informace utřídila a zpracovala. Údaje získané dotazníkovým šetřením jsem zpracovala pomocí počítačového programu Excel, převážně využitím kontingenčních tabulek a funkce automatický filtr. Pro lepší přehlednost jsem data utřídila do tabulek či grafů.

2.3 Metodika dotazníkového šetření

2.3.1 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření probíhalo od června 2005 do září 2005. Výběr respondentů byl naprosto náhodný a dotazování bylo uskutečněno osobně. Dotazování probíhalo v okolí Staňkovského rybníku, ve všech místních kempech, u občerstvovacích zařízení, v restauracích a v hotelu Česká Kanada ve Staňkově.

Dotazník (viz. příloha č.1) byl složen z 18 otázek, které byly kombinací otevřených a uzavřených otázek, přičemž uzavřené představují dichotomické otázky a vícenásobný výběr.

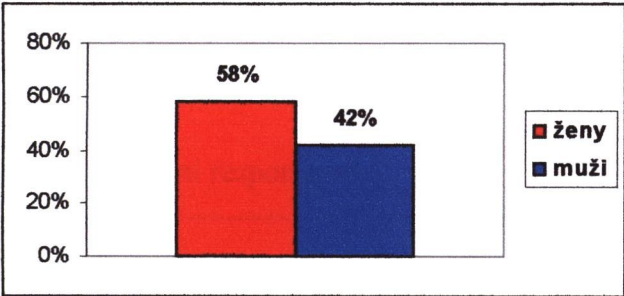
První tři otázky odkud jste sem přijel/a, kolik dní zde strávíte a jaké je hlavní místo vaší dovolené byly otevřené. Poté následovala otázka na zvolený způsob dopravy, kde bylo na výběr ze šesti možností – auto, kolo, pěšky, veřejná doprava, jinak. Další otázka se vztahovala k tomu, jak se návštěvníci dozvěděli o této lokalitě. V tomto případě se jednalo o otázku uzavřenou, výběr byl ze sedmi možností – TV, rozhlas, tisk, internet, CK, infocentrum, přátelé a známí. Další dotaz byl s kým přijeli dotazovaní trávit dovolenou, kdy se opět jednalo o otázku uzavřenou a možnosti byly sám, s přáteli, s rodinou. Poslední uzavřená otázka se dotazovala na zvolené ubytování v lokalitě. Zde návštěvníci měly na výběr z pěti druhů ubytovacích zařízení – hotel, hostel, pension, ubytování v soukromí, kemp-chata/stan. Další 4 otázky byly otevřené. Zjišťovali oblíbenost destinace, tedy kolikátou dovolenou zde návštěvníci tráví, pokud se jednalo o místní, jak často toto místo navštěvují. Dále se jednalo o otázky zaměřené na celkovou oblíbenost vodních ploch a toků v České republice, tedy zda dotazovaní trávili dovolenou v posledních pěti letech u vody, pokud ano, tak kde a jaká je pro ně ideální lokalita pro letní rekreaci. Další otevřené otázky byly jaké místo v okolí plánujete navštívit nebo jste již navštívili, co se vám zde líbí a naopak co se vám zde nelíbí. Další otázky byly uspořádány do tabulek i se stupnicí možných odpovědí. První z těchto dvou otázek jakým aktivitám se věnujete zahrnovala šestnáct nejrozličnějších letních aktivit od koupání a opalování až po pozorování ptáků s odborným průvodcem. Ke každé aktivitě mohla být zaškrtnuta jedna z možností – věnuji se především, věnuji se občas, měl bych

zájem. Další otázka tohoto typu se dotazovala jak vám kazí dovolenou následující skutečností? Opět bylo vyjmenováno dvanáct negativních faktorů, které nepříznivě ovlivňují dovolenou. Například hluk, nepořádek, drahé a nekvalitní služby nebo kvalita vody. I zde byla stupnice odpovědí – není to problém, mírný problém, zásadní problém a nedokážu rozhodnout. K účelu statistického hodnocení návštěvníků byly využity čtyři poslední otázky. Jednalo se o otázky vztahující se k pohlaví, věku, dosaženého vzdělání a zaměstnání.

2.3.2 Specifikace respondentů

Celkem bylo osloveno přesně 100 respondentů. Strukturu dotázaných představuje grafické znázornění dle různých kritérií.

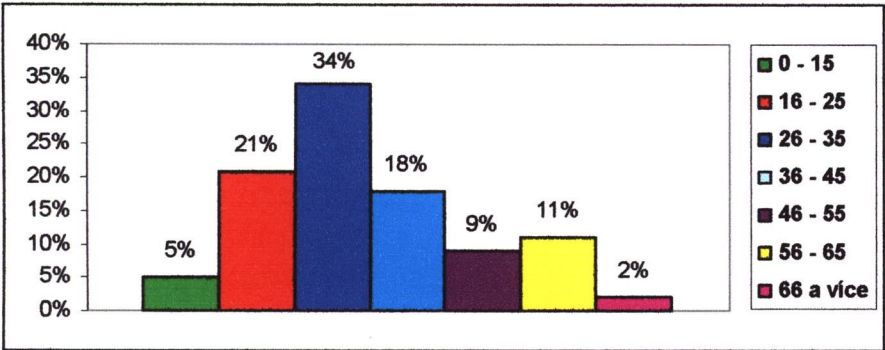
Graf č. 1 Pohlaví respondentů.

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Z celkového počtu 100 dotazovaných respondentů bylo osloveno 58 žen a 42 mužů.

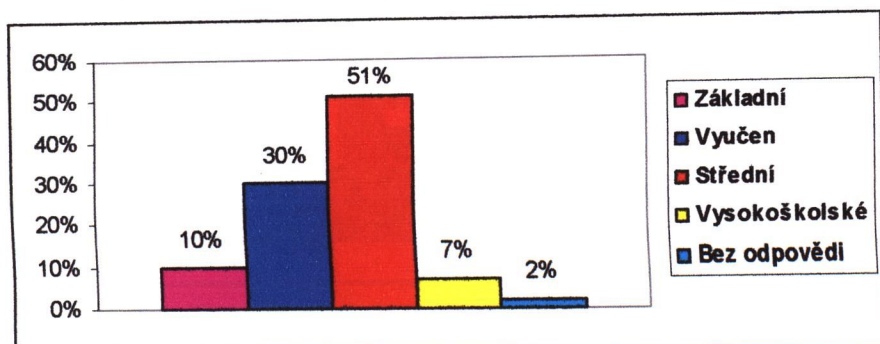
Graf č. 2 Věk respondentů.

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejmladší dotazovaná byla dívka ve věku 12 let a nejstarší dotazovaný muž ve věku 69 let. Průměrný věk dotazovaných byl 35,1 let. Z dotazníkového šetření vyplývá, že rekreace u Staňkovského rybníku nejvíce využívají lidé ve věku od 16 – 25 a 25 – 35 let.

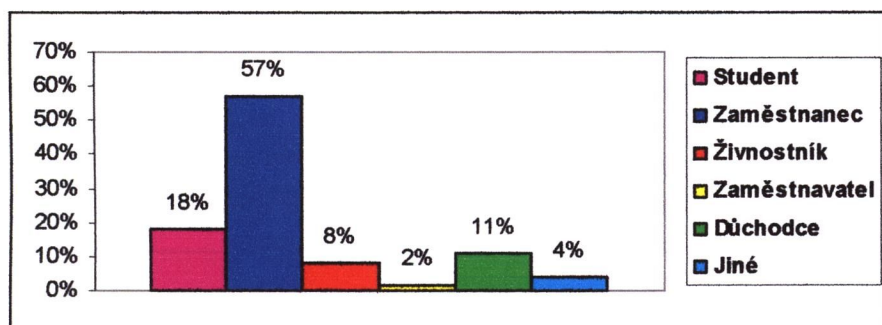
Graf č. 3 Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů.

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Více než polovina dotazovaných respondentů absolvovala středoškolské vzdělání. Dále největší zastoupení měli vyučení. Nejméně bylo vysokoškolsky vzdělaných, a to pouhých 7 z dotazovaných.

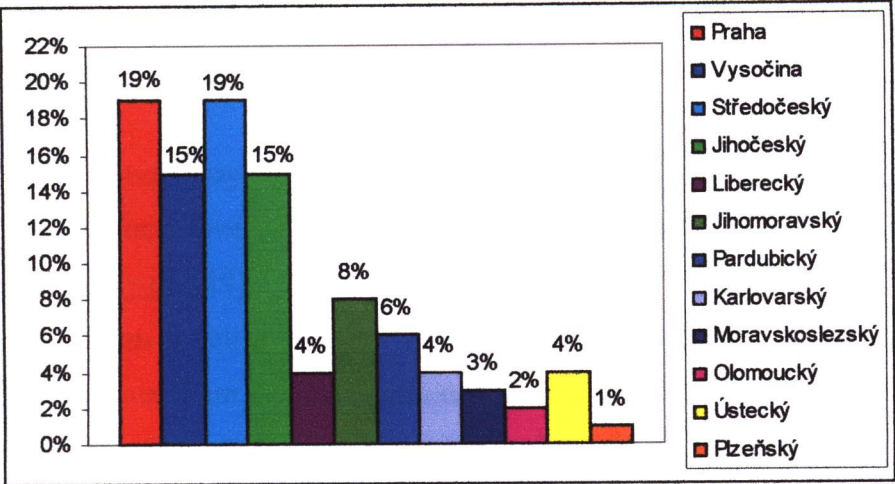
Graf č. 4 Zaměstnání respondentů.

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Ze 100 dotazovaných respondentů bylo 18 studentů, 8 živnostníků, 2 zaměstnavatelé, 11 důchodců. Ze 4 dotazovaných, kteří uvedli jiné zaměstnání byli 2 nezaměstnaní a dvě ženy na mateřské dovolené. Největší zastoupení počtem 57 měli zaměstnanci.

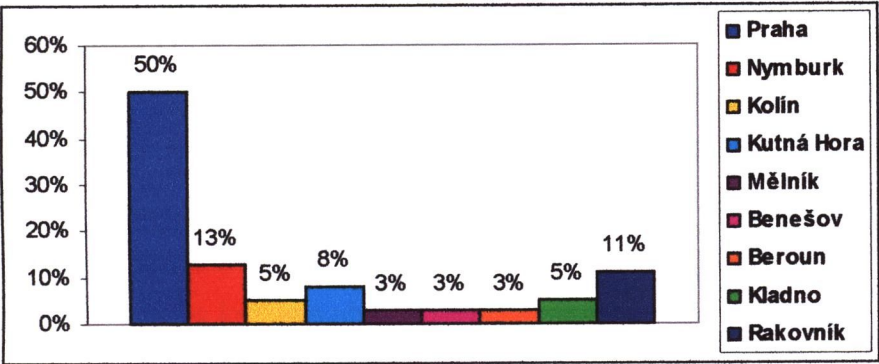
Graf č. 5 : Původ respondentů podle krajů.

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejvíce dotazovaných respondentů pocházelo ze krajů Praha a Středočeský , dále pak z krajů Vysočina a Jihočeský. Pouze jeden dotazovaný přijel z Plzeňského kraje.

Graf č. 6: Původ respondentů podle okresů.

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejvíce návštěvníků pocházelo z krajů Praha a Středočeského. V dělení těchto dvou krajů mělo největší zastoupení okresy Hlavní město Praha, Praha – východ, Praha – západ, Nymburk, Rakovník a Kutná Hora.

3. Literatura a vymezení pojmů

3.1 Literatura o sledovaném území

Pro zpracování kapitoly o turistickém region Jižní Čechy pro mě byly hlavním zdrojem informací internetové stránky www.czechtourism.cz [16], www.iriscrt.cz [18] www.jiznicechy.cz [19] a publikace Jihočeský kraj [9].

Pro analýzu lokalizačních předpokladů cestovního ruchu na Třeboňsku pro mě byly stěžejní publikace Kam na Třeboňsku do přírody [1], Třeboňsko: příroda a člověk v krajině pětileté růže [6] a Rybníkářství na Třeboňsku [7]. Dále to byly internetové stránky www.regiontrebonsko.cz [29], www.trebon.net [31], www.trebonsko.cz [32], www.trebonsko.schkocr.cz [33] a další.

Pro analýzu nejbližšího okolí Staňkovského rybníku jsem využila publikací Chlum u Třeboně [10] a Staňkov, kronika čtyř století [11], ale zejména Průvodce po rybnících, památkách a hospůdkách Třeboňska [8], kde byly informace z těchto dvou knih utříděny. Dále byly zdrojem opět internetové stránky www.chlumutrebone.cz [15], www.nakolo.cz [22] a www.naryby.cz [23].

Cestovním ruchem na Třeboňsku se zabývali také autoři Přibil S., Janda J. a Jeník J. ve dvou svazcích s názvem Ekologie a ekonomika Třeboňska po deseti letech, které vydal Botanický ústav ČSAV. Řeší se zde např. problematika rybníčního hospodaření na Třeboňsku, hospodaření na sportovních rybářských revírech, rekreace v této oblasti, problematika ochrany krajinné oblasti Třeboňsko atd.

3.2 Literatura o obecné problematice a vymezení pojmů

Existuje mnoho definic o cestovním ruchu, neexistuje zatím žádná jednotná, ale většina z nich si je podobná. Definice podle WTO zní takto: "Cestovní ruch je činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné životní prostředí, a to na dobu kratší než je stanoveno (6 měsíců v domácím CR, či 1 rok v zahraničním CR) přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě". [5]

Problematikou rozvoje cestovního ruchu se zabývá mnoho autorů. Ve své bakalářské práci jsem vycházela z knihy Václava Hraly „Geografie cestovního ruchu“ [1], který vychází ze základní koncepce P. Mariota. Rozdělil faktory ovlivňující účast na cestovním ruchu takto:

Selektivní (stimulační) faktory

Tyto faktory se projevují geograficky a mají primární postavení v rozvoji cestovního ruchu. Jejich prostřednictvím se mohou využít předpoklady pro cestovní ruch v konkrétních oblastech. Představují vesměs společenské reality a dělí se na:

- **objektivní faktory** - mírové uspořádání světa, vnitropolitická situace a charakter politického systému, státní hranice, životní úroveň obyvatelstva, fond volného času, urbanizace, životní prostředí

- **subjektivní faktory** - řada psychologických pohnutek, reklama a propagace

Lokalizační podmínky

Tyto podmínky mají ve vztahu k rozvoji cestovního ruchu druhotný význam. Tyto podmínky rozhodují o funkčním využití prostoru. Řadíme mezi ně veškeré přírodní možnosti, společenské podmínky a atraktivitu.

- **přírodní podmínky a atraktivita** – klimatické poměry, hydrologické poměry, reliéf a morfologické poměry, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní atraktivita

- **společenské podmínky a atraktivita** – kulturně historické památky, kulturní zařízení, kulturní a jiné akce, sportovní zařízení a akce

Realizační podmínky

Mají dominující postavení při konečné fázi realizace různých forem cestovního ruchu. Umožňují oblasti cestovního ruchu dosáhnout (pomocí dopravy) a využít (prostřednictvím ubytovacích, stravovacích a jiných zařízení). Svou kapacitou tvoří „nabídkový strop“ pro využití možností lokalizačních podmínek. [1]

Dále jsem pro vymezení některých pojmů vycházela z „Cestovního ruchu - výkladový slovník“ od J. Zelenky [4] a publikace „Technika služeb cestovního ruchu“ od J. Orišky [2].

Účastník CR: každá osoba, která pobývá přechodně mimo místo svého běžného pobytu, přičemž motivací pro cestu není výdělečná činnost v tomto místě, a účastní se tedy některého druhu nebo formy CR. [4]

Výletník: dočasný návštěvník, který se v navštíveném místě nebo zemi zdrží pouze jeden den, tedy bez přenocování. [4]

Turista: cestující, který se zdrží v navštíveném místě alespoň 24 hodin za účelem využití volného času, a v tomto místě též přespí v hromadném nebo soukromém ubytovacím zařízení. [4]

Návštěvník: jakákoliv osoba, která cestuje do jiného místa než je místo jejího obvyklého pobytu na dobu nepřevyšující 12 po sobě jdoucích měsíců, přičemž účel návštěvy je jiný než výkon činnosti odměňované z navštíveného místa. [4]

Rezident: místní obyvatel. FO jakékoliv národnosti, která sídlí v dané zemi více než jeden rok. [4]

Dále se jedná o vymezení pojmů týkajících se realizačních podmínek. U ubytovacích zařízení jsem použila pouze ty, které se v rekreačním prostoru nacházejí.

Infrastruktura CR: souhrn organizačně-technických předpokladů pro uspokojování potřeb účastníků CR v dané destinace (doprava, komunikace, zásobování elektřinou, pitnou vodou, kanalizace, maloobchodní síť, banky, směnárny, kulturní zařízení, zábavní zařízení, sportovní zařízení). Kvalita této infrastruktury má výrazný dopad na prožitek návštěvníků, kteří jsou sice prvotně motivováni atraktivitami CR, ale potřebují též čerpat služby spojené s kultivovaným pobytem v blízkosti těchto atraktivit. Infrastrukturu CR lze rozdělit na základní (doprava, ubytování a stravování) a doplňkovou. [4]

Suprastruktura: specializovaná infrastruktura. Nejvýznamnější součást infrastruktury, která je využívána určitým sektorem podnikání. V cestovním ruchu ji tvoří ubytovací kapacity, stravovací zařízení, cyklistické stezky, turistická informační centra, lyžařské vleky, sjezdovky, naučné stezky aj. [4]

Doprava: je jedním ze základních předpokladů rozvoje cestovního ruchu. Zprostředkovává spojení mezi místem bydliště občana a místem cestovního ruchu. Vztah dopravy a cestovního ruchu je oboustranný, protože s rozvoj cestovního ruchu dochází k rozvoji a vzniku nových forem dopravy i dopravních zařízení. [2]

Stravovací zařízení: objekty, prostory nebo plochy, kde je veřejnosti poskytováno stravování. Stravovací zařízení je součástí základní infrastruktury CR, bývá samostatné nebo je součástí ubytovacího zařízení, dělí se dále na stálé, sezónní nebo přechodné, rychlé občerstvení a zařízení určená k delšímu pobytu hosta. [4]

Ubytovací zařízení: objekty, prostory nebo plochy, kde je veřejnosti poskytováno ubytování. Je součástí základní infrastruktury CR, bývá spojeno se stravovacími službami v plném nebo omezeném rozsahu a případně i s poskytováním dalších služeb. [4]

Hotel: ubytovací zařízení s nejméně 10 pokoji pro hosty a s recepcí, které zajišťuje mimo kompletní stravovací služby i široký sortiment dalších služeb pro hosty. Podle velikosti a vybavenosti pokojů, kvality a rozsahu svých služeb je klasifikován zpravidla do pěti tříd. [4]

Ubytování v soukromí: forma ubytování, která vyhovuje definici hromadného zařízení cestovního ruchu a nabízí omezený počet pokojů v soukromých domech za úplatu nebo zdarma. Každá ubytovací jednotka je nezávislá a je obývána turisty zpravidla týden, 14 dní nebo měsíc, nebo svými vlastníky jako letní byt. Ubytování je obvykle poskytováno včetně snídaně. [4]

Kemp: vymezená plocha s hygienickým zařízením pro přechodné ubytování, ve vlastní zařízení hostů (stan, obytný přívěs, karavan) případně i ve zpravidla jednopodlažních ubytovacích objektech provozovatele (chaty, sruby, bungalovy) nebo v jejich samostatně pronajímatelných částech. Součástí kempu mohou být možnosti zábavy, sportování, obchody a stravovací zařízení. [4]

Autokemp: kemp vybavený pro přechodné ubytování motorizovaných účastníků cestovního ruchu. [4]

Tábořiště, veřejné: hromadné ubytovací zařízení pro stany, obytné přívěsy, vleky a maringotky, často ohrazené. [4]

Turistická ubytovna – jednoduše zařízené ubytovací zařízení s větším počtem lůžek v ubytovacích místnostech, často bez celodenního provozu a bez možnosti stravování. [4]

Chatová osada – ubytovací zařízení pro přechodné ubytování hostů výhradně v ubytovacích objektech (zpravidla chatách, bungalovech, srubech) provozovatele na vymezeném území. [4]

4. Turistický region

Turistické regiony jsou definovány jako území, pro která je typický určitý druh cestovního ruchu, který jednotlivé prvky dané oblasti spojuje a sjednocuje, ale zároveň i odlišuje od ostatních regionů. Základem pro uplatnění turistického regionu na trhu je existence turistických produktů. Turistické regiony většinou nekorespondují s územněsprávním členěním státu. Účastník cestovního ruchu se ale nezajímá o administrativní hranice, ale o určité kompaktní území poskytující možnosti provozování specifických aktivit pro daný turistický region. Hlavní význam turistických regionů spočívá v možnosti ucelené prezentace země jak v zahraničí, tak i v podpoře domácího cestovního ruchu.

Turistické regiony byly vymezeny v letech 1998 – 1999 na základě jednání v regionech, jehož výsledkem je členění na 15 turistických regionů za Českou republiku. Těmito regiony jsou Praha, okolí Prahy, Jižní Čechy, Šumava, Plzeňsko, Západočeské lázně, Severozápadní Čechy, Český sever, Český ráj, Východní Čechy, Vysočina, Jižní Morava, Střední Morava, Severní Morava a Slezsko a Krkonoše.

Turistické regiony se mohou ještě dělit na menší území, na turistické oblasti, které slouží především pro domácí cestovní ruch. [16]

4.1 Turistický region Jižní Čechy

Jižní Čechy jsou jedním z nejatraktivnějších a nejnavštěvovanějších turistických regionů České republiky. Celkově je navštívilo 73 % populace v posledních 5 letech. [16]

Jižní Čechy se nacházejí v jižní části republiky při hranicích s Rakouskem a Spolkovou republikou Německo. Kraj tak lze navštívit i po cestě z Prahy do Vídně, Lince nebo Pasova. Příhraniční charakter regionu se v posledních letech stal jeho předností, neboť přináší možnost spolupráce se sousedícími zeměmi Evropské unie.

Turistický region Jižní Čechy se téměř celý kryje s územím Jihočeského kraje. Jižní Čechy, kraj po staletí spravovaný lidmi v souladu s nároky přírody je malebným krajem rybníků, lesů a rašelinišť oživeným siluetami středověkých městeček, venkovských kostelů a bělostných statků.

Krajina není poznamenána velkými průmyslovými podniky, je zde množství chráněných oblastí. Zdejší kraj patří k vyhledávaným turistickým cílům nejen pro svoje přírodní krásy, ale také pro množství historických památek, které jsou dokladem bohaté a mnohotvárné historie.

Nesmíme opomenout také možnosti sportovního využití, jsou zde např. dobré podmínky pro cyklistiku a vodní sporty.

Region má velmi dobré předpoklady pro:

- ♦ *rozvoj aktivní cykloturistiky*
- ♦ uplatnění a rozvoj pěší a vodní turistiky
- ♦ poznávání historických a technických památek, kulturních zajímavostí a tradic
- ♦ sportovní využití
- ♦ rozvoj venkovské turistiky a agroturistiky – rybolov, myslivost, jízda na koních apod.
- ♦ kongresové a poznávací formy cestovního ruchu – České Budějovice, Tábor, Hluboká nad Vltavou a další
- ♦ oblast lázeňství zdůrazňující svou nabídku ozdravných pobytů [18, 20]

4.2.1 Přírodní atraktivita

Jedním ze základních potenciálů regionu je kromě jeho výhodné polohy i zachovalá příroda a krajina.

CHKO Třeboňsko je jedna z mála chráněných krajinných oblastí vyhlášených v rovinné krajině kultivované člověkem. Na mnoha místech lze hovořit o harmonické krajině. K nejcennějším biotopům patří rozsáhlá přechodová rašeliniště, zachovány zůstaly z velké části i meandrující toky řek s pravidelně zaplavovanými nivami a zbytky lužních lesů i extrémně suché lokality vátých písků.

Novohradské hory jejichž nejvyšší vrcholy dosahují výšky okolo 1 000 m jsou krajem hlubokých lesů s nejstaršími přírodními pralesovitými rezervacemi v České republice i střední Evropě – Žofínským a Hojnovodským pralesem. Malebnost krajiny dokresluje malé údolní nádrže, budované koncem 18. století v souvislosti s plavením dřeva. Nabízí se zde i naučná stezka Terčíným údolím.

Přírodní park *Česká Kanada* je krajem lesů s drsným podnebím, vysokými vrchy, velkými rybníky a romantickými žulovými útvary bizarních tvarů roztroušených po okolí. Toto velmi řídko osídlené území je možné pozorovat při cestě úzkokolejnou dráhou na trati Jindřichův Hradec-Nová Bystřice nebo při turistické vycházce.

Chráněná krajinná oblast *Blanský les* se nachází severně od Českého Krumlova. Je to přírodně velmi zachovalé území. Nejvyšší vrchol tvoří dominanta hory Kletě – 1084 m. Významným tokem je řeka Vltava, středem oblasti protéká Křemžský potok. Více než

polovina území je pokryta lesními porosty. Kromě přírodních krás jsou zde i historické památky.

Chýnovská jeskyně je vápencová jeskyně s prostory na několika úrovních, klesající do hloubky 37 m s několika jezírky a délkou chodeb 500 m. Byla objevena při lámání kamene v r. 1863 a zpřístupněna v r. 1888. Dodnes se do ní sestupuje původním vchodem.

K charakteristickým znakům regionu patří především četné rybníky, které významně spoluvytvářejí typický obraz jihočeské krajiny. Nejvýznamnějšími jsou *Třeboňské rybníky* – Rožmberk s velikostí 490 ha, Bezdrev 450 ha a Horusický 415 ha, které jsou zároveň i největšími rybníky v České republice. Rybníky kromě přírodních a krajinotvorných hodnot mají i velký význam pro chov ryb. Kapr se chová již od středověku a postupně přibýly ryby domácího i cizího původu. Výlovy jihočeských rybníků společně s tradičními zvyky se na podzim stávají přitažlivou podívanou. [8, 18]

4.2.2 Společenské atraktivita

Významnou složkou jihočeského potenciálu cestovního ruchu jsou **historické památky a kulturní atraktivita**. Pro návštěvníky jsou přitažlivá zejména historicky významná města s rozsáhlými soubory památkových objektů.

Město *České Budějovice* je centrem kraje i turistické oblasti. Bylo založeno králem Přemyslem Otakarem II. roku 1265. Jsou zde dlážděné uličky, zbytky městského opevnění se strážními věžemi, tradičním symbolem je barokní Samsonova kašna a nelze přehlédnout ani Černou věž vysokou 72 m. Nejstarší stavbou města je dominikánský klášter s kostelem Obětování Panny Marie.

Město *Tábor* založili husité po roce 1420. Historické jádro města je díky unikátní zástavbě a množství zchovalých památek městskou památkovou rezervací. K významným objektům patří např. gotická budova radnice, podzemí nebo zchovalá věž někdejšího hradu Kotnov. Ráz Tábora dotváří nejstarší údolní nádrž ve střední Evropě Jordán.

Jindřichův Hradec je svázán s hradem, který se tyčí nad soutokem Nežárky a Hamerského potoka. Původně gotický hrad byl v 16. století přestavěn na renesanční zámek s unikátní stavbou rondelu. Po barokních dostavbách se rozrostl na rozlohu více než 3 ha a je v něm uloženo na 10 000 historických a uměleckých předmětů. Nejvýznamnější stavbou je kostel sv. Jana Křtitele, dominantou je gotický chrám Nanebevzetí Panny Marie s věží vysokou 68 m. Městské muzeum má největší mechanický betlém na světě, tzv. Krýzovy jesličky.

Město *Písek* již svým jménem vypovídá o původu svého vzniku. První osada vznikla v místech rýžování zlatonosného písku na řece Otavě. Město má řadu významných památek, mimořádně cenný je raně gotický kamenný most dlouhý 111 m, který je nejstarším mostem v ČR vystavěným koncem 13.století s barokními plastikami.

Neodmyslitelnou součástí města *Strakonice* jsou dudy a dudáci. Pověst o Švandovi dudákovi a mnohaletá dudácká tradice, která je stále udržována, vytváří atmosféru, v níž se daří pravidelným setkáváním dudáků, dudáckých muzik a tanečníků z mnoha států světa. Toto setkání pořádané od roku 1967 se nazývá Mezinárodní dudácký festival Strakonice. Svým rozsahem a kvalitou patří mezi nejvýznamnější folklorní festivaly světa.

Holašovice je malebná vesnice, která se nachází 15 km západně od Českých Budějovic. Rozlehlá pravidelná obdélná náves vypadá jako z pohádky, dochoval se tu i jeden z nejdokonalejších celků lidové architektury. Unikátní podoba holašovických statků z poloviny 19.století je ukázkou tzv.selského baroka, které představují barevné fasády se štíty s bílou štukovou výzdobou. Holašovice jsou zapsány na seznamu kulturního dědictví UNESCO.

Město *Třeboň* je starobylé sídlo na Zlaté stezce a jeho počátky sahají do 12.století. Dochovalo se jedinečné opevnění s branami a baštami, rozlehlý zámecký areál s přilehlým parkem, řada gotických a renesančních domů a další stavby dokreslují podobu města.

Historické centrum města a zámek *Český Krumlov* jsou současně i památkou UNESCO. Do historie města se významně zapsaly rody Rožmberků, Eggenbergů a Schwarzenbergů, které z něj vytvořili centrum svých držav. Nad meandry řeky Vltavy se díky tomu dochovalo mnoho cenných historických staveb především z doby gotiky a renesance.

Města *Třeboň* a *Bechyně* zaměřené na léčbu pohybového ústrojí a *Vráž u Písku*, kde se léčí nervové choroby a nemoci pohybového aparátu mají lázeňskou tradici.

Velmi navštěvované jsou jihočeské hrady (Zvíkov, Landštejn, Strakonice, Nové Hrady, Rožmberk) a zámky (Hluboká nad Vltavou, Červená Lhota, Orlík, Blatná, Třeboň, Český Krumlov), tvrze (Žumberk, Cuknštejn), a zříceniny (Helfenburk, Choustník, Kozí Hrádek). Velké množství poutních míst, klášterů (cisterciácké kláštery ve Vyšším Brodě a ve Zlaté Koruně), drobných církevních památek (smírčí kříže, kapličky, křížové cesty) dělá jižní Čechy i církevními. Zajímavá a atraktivní je i nabídka technických památek (plavební kanály, mlýny a hamry, mosty, staré pivovary a továrny, úzkokolejná železnice).

Že jsou jižní Čechy také **sportovní** uvidí návštěvníci v každé části jižních Čech. Množství map jak pro pěší, tak i pro cyklisty, tisíce cest a stezek pro toulání a projížďky na koni, ráj pro rybáře, lovce, naučné stezky, vodní sporty, golf, ale i zimní sporty – běžky.

Oblast jižních Čech je z hlediska cykloturistiky velmi příznivá a terénní reliéf skýtá bohaté možnosti cykloturistických výletů i pro netréované výletníky a rodiny s dětmi.

Sjíždění řek je velice populární na Vltavě – ráji vodáků, ale také na Otavě, Nežárce či Lužnici. Pro všechny milovníky vodních sportů včetně jachtingu a windsurfingu se nabízejí nejen jihočeské rybníky, ale i rozsáhlá oblast přehrady Orlík či Lipna. Pro rekreační účely jsou vyhledávány především velké rybníky s písčitými břehy – Svět, Hejtmán, Staňkovský, Komorník. Možnost koupání poskytují také údolní nádrž Jordán v Táboře, pískovny v Roudné u Soběslavi a ve Vlkově u Veselí nad Lužnicí. Rybníky Adamovský a Nový Kanclíř uspokojí požadavky i nejnáročnějších sportovních rybářů.

Jižní Čechy **kulturní** nabízejí kulturní, sportovní či společenské akce jako Slavnosti pětilisté růže v Českém Krumlově, Slavnosti Zlaté solné stezky v Prachaticích, Husitské tábořské slavnosti, Strakonický dudácký festival, Concertino Praga v Jindřichově Hradci, Pašijové hry v Hořicích, Písecké rýžování zlata, Holašovické selské slavnosti, Tábořská setkání, plavení dřeva na Schwarzenberském plavebním kanále či výlovy rybníků.

Potenciál přírodních i společenských atraktivit na území jižních Čech umožňuje rozvoj téměř všech hlavních forem cestovního ruchu. [8, 19]

5. Turistická oblast

5.1 Lokalizace

Chráněná krajinná oblast a biosférická rezervace Třeboňsko se rozkládá v Jihočeském kraji při hranicích s Rakouskem přibližně 25 km východně od města České Budějovice mezi 48° 80' - 49°20' s.š. a 14°60' - 15°00' v.d. Podstatná část oblasti leží na území bývalého okresu Jindřichův Hradec, okrajově zasahuje do bývalých okresů Tábor a České Budějovice. Severní okraj oblasti zasahuje na katastr měst Veselí nad Lužnicí a Kardašova Řečice, jižní k Českým Velenicím. Osu oblasti tvoří řeka Lužnice.

5.2 Přírodní podmínky a atraktivita

5.2.1 Geologie

Podstatná část chráněné krajinné oblasti a biosférické rezervace Třeboňsko je tvořena mělkou Třeboňskou pánví s mírným sklonem od jihu k severu, její průměrná nadmořská výška se pohybuje mezi 400 a 500 metry. Je plošně větší než sousední, západně a níže položená Českobudějovická pánev, která je od Třeboňské pánve oddělena tzv. Lišovským prahem s nejvyšším vrcholem Baba. Z hlediska regionálně-geologického patří tyto dvě pánve do systému jihočeských pánví v rámci jižní části Českého masivu.

Na východě navazuje Třeboňská pánev na pahorkatiny a vrchoviny patřící již k systému Českomoravské vrchoviny, na severozápadě na Středočeskou pahorkatinu. Pánev, vzniklá postupným poklesáváním celého prostoru v rámci tektonicky narušeného komplexu krystalických hornin je vyplněna usazeninami druhohorního - svrchnokřídového (senonského) až třetihorního stáří, které vývojově patří k mělkovodním jezerně-říčním sedimentům a které vznikaly snášením rozrušených a kaolinizovaných hornin do jednotlivých depresí utvářejícího se pánevního prostoru.

Výraznými kvartérními usazeninami jsou rašeliny a rašelinné zeminy. Třeboňská rašeliniště jsou definována jako rašeliniště přechodového typu. Výskyt rašelinišť v jižní i severní části pánve je podmíněn drenáží podzemních vod v plochých úvalech, kde nejsou vyvinuty mocné plochy štěrkopískových náplavů odvodňované povrchovými toky. Proto se také rašeliniště prakticky nevyskytují v údolí Lužnice. Největší ložiska se nacházejí v blízkosti Záblatského a Horusického rybníka, v okolí Třeboně, Šalmanovic, Hrdlořez

a Mirochova (stávající těžebny a.s. Rašelina Soběslav Branná, Hrdlořezy - Hranice u Nových Hradů, Příbraz). Vedle nich zde existuje řada menších ložisek, ve kterých rašelina často přechází do rašelinných zemin.

Půdní poměry Třeboňské pánve se výrazně odlišují od obdobně utvářených celků. V rámci Čech jde o nejrozsáhlejší území, kde se jako půdotvorný substrát uplatňují především nezpevněné předkvartérní sedimenty na úkor obvyklých zvětralin pevných hornin, případně kvartérních pokryvů. Třeboňsko je největším souvislým areálem semihydromorfních a hydromorfních půd v Čechách. Rozšířené jsou pseudogleje a gleje. Organogenní (zejména rašelinné) půdy jsou zde z celých Čech nejpočetnější a vytvářejí plošně největší souvislé celky. Vedle severočeské pískovcové oblasti je Třeboňsko druhým nejvýznamnějším územím s častým zastoupením hnědých půd (kambizem) v relativně nízké nadmořské výšce. Území se rovněž vyznačuje i hojným zastoupením extrémně lehkých půd na písčitém podloží. Vzhledem k charakteru geologického podloží s výrazným nedostatkem účinných dvojmocných bází (vápník, hořčík) a obecně nízkým obsahem živin bylo Třeboňsko původně územím velkoplošně oligotrofním. Celá oblast byla dosycována živinami ze zemědělské a rybářské činnosti až v posledních desetiletích, kdy dochází k postupné plošné eutrofizaci původně živinami chudých půd a vod. [30]

5.2.2 Podnebí

Podnebí Třeboňska je přechodného středoevropského typu, v němž se střídavě uplatňují vlivy oceánu na západě a vlivy pevniny na východě, takže počasí má značně proměnlivý průběh. Podle klimatické klasifikace České republiky patří většina území do mírně teplé a vlhké oblasti s mírnou zimou typu pahorkatinového. Třeboňská pánev, jakožto jedno z nejnižše položených území Jižních Čech vykazuje průměrné roční teploty od 7,5 do 8°C. Nejteplejším měsícem roku bývá zpravidla červenec, jehož průměr dosahuje 17,2 až 18,1°C. Nejchladnějším měsícem je leden s průměrnými hodnotami -1,9 až -2,4°C. Letních dnů s teplotami nad 25°C má Třeboňsko v průměru 40 – 50, nejvíce jich připadá na červenec (13 – 14). Maximální teploty téměř každoročně překračují 30°C, výjimečně 35°C.

Průměrné roční srážky dosahují 650 mm (600-700 dle nadmořské výšky). Průměrná délka trvání souvislé sněhové pokrývky je 50-60 dní s maximem 20-30 cm. Převládají západní a jihovýchodní větry.

Celkově je klima Třeboňska, zejména jeho pánevní části, do určité míry specifické a odlišuje se od okolních oblastí, což je způsobeno polohou a geomorfologií území i velkým zastoupením vodních ploch. Průměrná roční teplota je zde vyšší než by odpovídalo nadmořské výšce, je zde delší i skutečná délka slunečního svitu. Častý je výskyt vydatných srážek v letním období. Pro Třeboňskou pánev je charakteristický častý výskyt inverzních situací s bezvětřím, kdy dochází zejména v chladnější části roku k delším obdobím se stagnací vzdušných mas v pánvi. V těchto situacích se vyskytují rovněž časté mlhy. Nepříznivý vliv inverzních situací s nedostatečnou ventilací nemá na Třeboňsku naštěstí tak silný vliv na znečištění ovzduší neboť zde se vyskytuje velmi málo větších emisních zdrojů. [29, 33]

5.2.3 Hydrologie

Přírozenou osou území CHKO a tokem odvodňujícím podstatnou část Třeboňské pánve je řeka Lužnice. Délka toku v CHKO je 75 km, přičemž v horní části až po rybník Rožmberk bohatě meandruje. V této části se rovněž nachází přes 500 trvale zvodnělých tůní a starých meandrů. Dalším relativně větším tokem je řeka Nežárka, odvodňující v délce 34 km severovýchodní část CHKO. Průměrný průtok Lužnice nad soutokem s Nežárkou je 5,09 m³/s, Nežárky nad soutokem 6,48 m³/s. Kvalita vody kolísá dle různých parametrů a na různých úsecích toků mezi 3. a 5. třídou čistoty vody (znečištění z Rakouska, z Třeboně, ze zemědělských a rybářských provozů a z Jindřichova Hradce). Další významnější vodní toky jsou Dračice (12 km v CHKO) a Koštěnický potok (10 km).

Vedle těchto přírodních toků je pro Třeboňsko charakteristická nesmírně složitá síť umělých stok a kanálů. Slouží k vypouštění a napájení rybníků, které jsou charakteristickým základem tradičního třeboňského rybářství založeného na chovu kaprů. Nejznámější umělé kanály jsou Nová řeka (13,5 km) a Zlatá stoka (47 km). Z 465 rybníků na území CHKO/BR o celkové rozloze 7484 ha je největší rybník Rožmberk o rozloze 658 ha (vodní plocha 489 ha). Další významné rybníky: Horusický velký, Záblatský, Svět, Opatovický, Kaňov, Velký Tisý, Hejtman, Staňkovský. Celkem tvoří rybníky 16 rybníčních soustav (např. Nadějská, Chlumecká). Díky intenzivnímu hospodaření se jedná u velkých rybníků převážně o eutrofní až hypertrofní nádrže. [29, 33]

5.2.4 Chráněná krajinná oblast a biosférická rezervace Třeboňsko

Chráněná krajinná oblast Třeboňsko byla zřízena výnosem Ministerstva kultury ČSR v listopadu roku 1979. Představuje mimořádnou oblast mezi našimi velkoplošnými chráněnými územími především tím, že se jedná o jedno z mála území vyhlášených v rovinaté krajině, která byla po staletí ovlivňována a kultivována člověkem. Přesto se zde zachovaly mimořádně cenné přírodní hodnoty. Na mnoha místech lze ještě hovořit o harmonické krajině, kde jsou lidské aktivity v určité rovnováze s přírodou. Chráněná krajinná oblast se rozprostírá na ploše 700 km² čtverečních a zaujímá část Třeboňské pánve mezi městy Veselí nad Lužnicí a České Velenice v jihovýchodní části jižních Čech při hranicích s Rakouskem.

Pro významné přírodovědné a ekologické hodnoty bylo její území zařazeno již v roce 1977, tedy ještě před vyhlášením za CHKO, do světové sítě biosférických rezervací UNESCO v rámci programu Člověk a biosféra. Svým charakterem může sloužit jako modelové území pro hledání souladu mezi zájmy ochrany přírody a krajiny a hospodářskými aktivitami respektujícími přírodní podmínky a ekologickou únosnost území.

V rámci Třeboňska jsou vymezena tři nadregionální biocentra ÚSES České republiky (NPR Stará řeka, NPR Červené blato a NPR Ruda). Významnými nadregionálními nebo regionálními biokoridory jsou řeky Lužnice a Nežárka a jejich nivy a další významná území. V poslední době byla nejcennější část CHKO/BR o rozloze 180 km² navržena jako biocentrum (jádrové území) střeoevropského významu v rámci evropské ekologické sítě EECNET. Třeboňsko je rovněž zařazeno do mezinárodní sítě území dlouhodobého ekologického výzkumu (Long-Term Ecological Research Site). [13, 33]

5.2.5 Maloplošná zvláště chráněná území

Bohatá a pestrá příroda Třeboňska, zvláště její mimořádně cenné a unikátní části, je chráněná v 31 maloplošných chráněných územích o celkové rozloze 4048 ha tj. 5,9 % území. Z toho je 5 v nejvyšší kategorii národní přírodní rezervace (NPR) o celkové rozloze 926 ha. Dále je zde jedna národní přírodní památka (NPP), 21 přírodních rezervací (PR) pokrývajících 2134 ha a 6 přírodních památek (PP). [13, 33]

5.2.6 Mokřady chráněné Ramsarskou konvencí

Na území chráněné krajinné oblasti Třeboňsko se nachází dvě území (tvořená větším množstvím dílčích lokalit), která byla zařazena na seznam mokřadů mezinárodního významu

chráněných Ramsarskou konvencí. Jako první byly po připojení naší republiky ke konvenci v r. 1990 do seznamu zaneseny **Třeboňské rybníky** a následně v r. 1993 i **Třeboňská rašeliniště** mající do té doby dočasně statut kandidáta. *☞ jinde napsáno => spádová*

Ramsarské území Třeboňské rybníky má rozlohu 10.165 ha, z toho vlastní rybníky zaujímají 5289 ha a představují 70 % plochy rybníků na Třeboňsku. Do mokřadů mezinárodního významu je zahrnuto celkem 159 rybníků s rozlohou od 1 do 490 ha a biotopy na ně bezprostředně navazující. Jedná se o mokřady v převážné většině vzniklé lidskou činností - rybníky, mokré louky, olšiny, vrbiny, rákosiny, ostricové louky, rašeliniště ve výtopách rybníků. Území splňuje kritérium Ramsarské konvence svým významem pro vodní ptáky nejen jako hnízdiště, ale především jako tahová zastávka.

Ramsarské území Třeboňská rašeliniště má rozlohu 1100 ha a tvoří je území navzájem nesouvisajících přechodových rašelinišť porostlých převážně lesem. Centrum tří lokalit tvoří přirozené, místy až pralesovité porosty borovice blatky s bohatým podrostem rojovníku bahenního. Důvodem zařazení území na seznam Ramsarské konvence byla skutečnost, že se jedná o unikátní ostrovní ekosystémy s výskytem mnoha chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů. [33]

5.2.7 Ptačí oblast

Třeboňsko je již řadu let organizací Birdlife International klasifikováno jako evropsky významné ptačí území (**IBA** - Important Bird Area). V souvislosti s připojením České republiky k Evropské unii a s implementací její legislativy je na Třeboňsku připravováno vyhlášení chráněných území sítě NATURA 2000 (SPA a SAC). Na Třeboňsku byl zaznamenán výskyt téměř 280 druhů ptáků, z nichž nejméně 182 zde hnízdí. Třeboňsko lze označit za jednu z nejvýznamnějších oblastí pro výskyt vodních a mokřadních ptáků ve střední Evropě. Kromě hnízdění je tato oblast zásadní i v období tahu, především na podzim, kdy se na hladině rybníků shromažďuje více než 20 000 exemplářů vodních ptáků. Vzhledem k výskytu prioritních druhů (např. orel mořský) i evropsky významných stanovišť je předpoklad, že v síti NATURA 2000 bude zahrnuta značná část Třeboňska. [24, 33]

5.2.8 Památné stromy

V současné době je na území CHKO Třeboňsko přes 200 stromů chráněných státem jako tzv. památné stromy. Z toho jsou dva buky lesní, jedna hrušeň, 13 lip srdčitých

(nejmohutnější má v obvodu 830 cm) a necelých 200 dubů o průměrném obvodu téměř 500 cm. Množství mohutných a starých stromů není jenom dominantou krajiny, ale umožňuje hlavně přežít významné a ohrožené flóry a fauny, což je nezbytné k udržení druhové rozmanitosti přírody Třebońska. Vzhledem k tomu, že se v krajině nachází dalších několik set obdobných stromů, předpokládá se počet památných rozšířit. [13, 33]

5.2.9 Flóra a vegetace

Z ohrožené flóry Čech roste na území CHKO/BR téměř 400 druhů, z nichž 104 patří mezi chráněné (34 druhů mezi kriticky, 34 silně a 35 ohrožené). Rostou zde poslední jedinci bílé kvetoucího koniklece jarního v Čechách, na vlhkých písčitých místech vzácný nehtovec přeslenitý a sítina hlavatá a rybníční, u zrašeliněných okrajů rybníků velké porosty žlutě kvetoucího bazanovce kytkokvětého, na vypuštěných dnech rybníků roste tučnolistá bylina masnice vodní a další vzácné druhy známé jen specializovaným botanikům. Na houpavé a nejisté půdě rašelinišť a slatin roste kaprad' hřebenitá, kapradiník bažinatý a všechny tři druhy našich rosnatek (okrouhlolistá, dvoulístá a prostřední).

Ke studiu bohatých druhů květeny bylo v Třeboni založeno hydrobiologické oddělení Botanického ústavu České akademie věd.

Bohatstvím třeboňské krajiny jsou rozsáhlé jehličnaté a listnaté lesy. Mezi nejvýznamnější stromy patří borovice lesní a borovice blatka, které svým rozsahem tvoří na Třeboňsku zcela unikátní rašelinné lesy, v nichž je i největší česká populace rojovníku bahenního. [13, 33]

5.2.10 Fauna

Velké různorodosti biotopů Třebońska odpovídá i bohaté druhové složení zvláště bezobratlých živočichů. Řada teplomilných a pro Třeboňsko jedinečných druhů se nachází na teplejších lokalitách s porosty listnáčů, především dubu, v okolí hrází a ve fragmentech lužního lesa v nivách řek. K nim patří například tesařík obrovský, páchník hnědý a řada kovaříků a menších tesaříků.

Z motýlů jsou nápadní třpytivě modří batolci červení a duhový chráněný bělopásek topolový. Jedinečná je velká populace bělopáska tavolníkového, která se v Čechách vyskytuje pouze v Třeboňské pánvi a je zde vázána na rozsáhlé plochy tavolníku vrbového. U vod se

setkáváme s více jak 50 druhy vážek, velkou populaci tu má u tekoucích vod celoevropsky ohrožená vážka klínatka rohatá.

Na Třeboňsku dosud přežívají některé druhy ve střední Evropě ohrožených ryb. Jedná se např. o lipana podhorního, piskoře pruhovaného, sekavce písečného, mřenku mramorovanou, mníka jednovousého, vranku obecnou a další. Dosud zde přežívá i jediný místní zástupce třídy kruhoústých mihule potoční. Patrně nejvýznamnějším druhem obojživelníků je ropucha krátkonohá. Její populace vázané na okraje mělkých pískoven a přilehlé suché šterkové terasy, patří v Čechách k nejpočetnějším.

Základ „zoologického bohatství“ však tvoří ptáci. Charakteristickými a typickými ptáky Třeboňska jsou brodiví, např. volavka popelaví, čáp bílý a čáp černý. Ostatní zde hnízdící zástupci brodivých, bukač velký, bukáček malý, volavka červená a kvakot noční patří mezi druhy vzácné a mizející. V roce 1983 na Třeboňsku vznikla hnízdní kolonie kormorána velkého, stav je udržován regulačními zásahy na počtu 50–70 párů. K pozorování zejména vodních ptáků byla zřízena světoznámá ornitologická rezervace Velký a Malý Tisý poblíž Třeboně.

Dalšími typickými druhy mokřadů jsou vrubozobí, např. husa velká, rzohlávká rudozobá a hohol severní. Běžné hnízdící druhy kachen – kachna divoká a polák chocholačka. Charakteristickými dravci oblasti jsou orel mořský a pochop rákosní. Vedle těchto pro mokřady typických druhů hnízdí na Třeboňsku dalších 11 druhů dravců.

Podobně jako v celé střední Evropě došlo i na Třeboňsku k poklesu početnosti některých zástupců hrabavých. Tetřev hlušec, tetřívka obecná v současné době přežívají v počtu několika málo exemplářů. Podobně došlo i k markantnímu poklesu početnosti některých bahňáků, jako např. břehouše černoocasého či vodouše rudonohého. Naopak se zvyšují stavy v minulosti patrně nehnízdících vodoušů kropenatých. Díky aktivním zásahům došlo ke zvýšení početnosti rybáka obecného. Další zde hnízdící je rybák černý.

Na Třeboňsku hnízdí celkem osm druhů sov, např. výr velký, sýc rousný a kulíšek nejmenší.

Z řádu pěvců patří k nejcennějším druhům oblasti např. cvrčilka slavíková, sýkořice vousatá, rákosníci a řada dalších. Zajímavé je postupné šíření slavíka modráčka.

Na Třeboňsku byl prokázán výskyt přibližně padesáti druhů savců. Za významné druhy je možno považovat pouze dva: celoevropsky ohroženou vydra říční a losa. Vydra patří v současné době mezi běžné druhy oblasti. V současné době na Třeboňsku a v přilehlých lesních komplexech na severovýchodě existuje mikropopulace do 10 exemplářů losa., který se zde pravidelně rozmnožuje. [13, 33]

5.2.11 Naučné stezky

Na Třeboňsku se nachází několik naučných stezek, které jsou určeny jak pro pěší, tak pro cyklisty. Snahou těchto stezek je seznámit návštěvníky blíže s historií Třebońska, rybníkářstvím, lázeňstvím a vývoji současné krajiny. Přehled a popis těchto cyklostezek přikládám v příloze č.6.[29]

5.2.12 Rybníkářství na Třeboňsku

Vznik rybníků na Třeboňsku těsně souvisí s povahou půdy a krajiny. Část rybníků je pozůstatkem někdejších jezer, další vznikly při vysušování a osidlování krajiny.

Historie rybníkářství na Třeboňsku je spojena s rodem pánů z Růže. Ve 13. a 14. století patřili Rožmberkové mezi přední velmože v Čechách a svoji moc opírali i o hospodářské rozšíření rodového majetku. Hlavními zdroji byly pro ně hornictví a právě rybníkářství. S plánovitým budováním rybníků a chovem ryb v nich se začalo už v 2. polovině 14. století, když ubývalo rybnatosti v řekách a potocích. Rybníkářské řemeslo náleželo v té době mezi výnosné a vážené druhy kolonizační práce, neboť odvodňovalo celé oblasti dosud neproduktivní půdy, rozmnožovalo řádné louky, vysušovalo mokřady na úrodná pole a připravovalo tak místo pro nová města a vesnice (České Budějovice, Pardubice, Vodňany a sta vsí).

Přechod z 15. do 16. století znamená pro třeboňské rybníkářství nejrušnější období výstavby. Toto období je spojeno s osobností Štěpánka Netolického, který první vložil do výstavby třeboňské rybníční soustavy systém, vybudoval celou řadu rybníků (Koclířov, Tisý, Záblatský, Horusický, Opatovický, Kaňov). Nejproslulejší a nejznamenitější jeho vodohospodářské dílo je Zlatá stoka.

Současníkem a pokračovatelem tohoto prvního významného rybníkáře byl Mikuláš Ruthard z Malešova, který ve službách majitelů chlumeckého panství Krajířů z Krajku založil a vybudoval soustavu rybníků v okolí Lutové a Chlumu u Třeboně, která svým vodohospodářským uspořádáním i produkčními možnostmi předstihla rybníky okolo Třeboně. Mikuláš Ruthard patří k velkým osobnostem českého rybníkářství 16. století.

Jakub Krčín z Jelčan, tento "nesmrtelný regent", převzal už dobře a účelně uspořádané rybníční hospodářství, aby řídil a rozšířoval ve službách Rožmberků až do roku 1590. V období stavitelské aktivity Jakuba Krčina vznikly nebo byly rozšířeny rybníky Svět, Spolský, Vdovec, Naděje, Skutek, Potěšil, Ptačí Blato, Krčín a mnohé jiné. Na důkaz

oddanosti Rožmberkům vystavěl největší rybník v Čechách - Rožmberk (dokončen 1590), současně s ním vybudoval Novou řeku, která převádí "velkou" vodu z povodí Lužnice do Nežárky. Těmito díly bylo na Třeboňsku dovršeno rybníční stavitelství, z jehož dědictví čerpáme dodnes.

Třicetiletá válka rybníkům nepřála. Řada jich zpusťla a mnohé armáda vypustila a zcela zničila. Rybníční hospodářství se jen těžko zotavovalo. Teprve v 2. polovině 18. století začalo nové oživení rybníčního hospodářství na základě pokusnictví pražského profesora Dr. Ant. Friče, praktiku bratří Horákových a zejména pak nestora českého rybníkářství Josefa Šusty, který vypracoval vědecky zdůvodněnou soustavu zvelebení rybníkářství. Jeho kniha "Výživa kapra a jeho družiny rybníčné" se stala světovou učebnicí rybníkářství.

Konec 18. a začátek 19. století pak přinesl náhlé rušení rybníků ve velkém. Do roku 1840 byla v Čechách zrušena více než polovina rybníční plochy. Z existujících rybníčních soustav se ale ty jihočeské zachovaly především proto, že zrušením rybníků na málo úrodných, zamokřených půdách nebylo mnoho co získat.

Dnes tvoří zdejší rybníky 16 vodohospodářských soustav spádovaných převážně do povodí Lužnice a Nežárky. Objem zatápěných prostorů nad bilančním profilem Lužnice pod vtokem Nežárky je asi 390 mil. m³ a je možno jej zvýšit o 50 mil. m³ vody. Tento objem mimo jiné chrání Třeboňsko před povodněmi či nadlepšováním malých průtoků. [7, 23, 28, 30, 32]

5.2.13 Nominace do UNESCO

Pro nominaci Třeboňského rybníkářského dědictví na Seznam světového dědictví jsou z celé rybníční soustavy vybrány její nejvýznamnější a stavebně nejodvážnější díla, která mají tuto část historie stavitelského umění lidstva reprezentovat. Těmito nominovanými památkami jsou Zlatá stoka, Nová řeka, rybníky Rožmberk a Svět, historické jádro Třeboně a Schwarzenberská hrobka.

V červenci 2005 bylo rozhodováno o přijetí rybníkářského dědictví na Seznam světových památek Unesco. K rozhodnutí však nedošlo a o případném přijetí či nepřijetí se bude jednat v dalších letech. Na Seznamu světových památek dosud není žádné místo, které by bylo spjato s rybníkářstvím. [32]

5.3 Společenské podmínky a atraktivita

5.3.1 Kulturně historické pamětihodnosti

5.3.1.1 Významná města

Třeboň

Lázeňské město Třeboň je střediskem CHKO a BR Třeboňsko. Město bylo vyhlášeno městskou památkovou rezervací a je významným turistickým, rekreačním a správním centrem oblasti.

Přirozeným centrem celé městské památkové rezervace je náměstí, obklopené měšťanskými domy s renesančními a barokními štíty. Nejvýznamnějším objektem je stará radnice, z jejíž 31 metrů vysoké věže je krásný výhled do okolní krajiny. Radnice vznikla v 16. století přestavbou dvou shořelých domů. Při přestavbě roku 1819 byl radniční dům zvýšen o druhé patro. Nyní se v něm nachází výstavní síň. V areálu bývalé radnice je také barokní divadlo J.K.Tyla, postavené v roce 1832. Uprostřed náměstí stojí renesanční kamenná kašna, v její blízkosti pak barokní mariánský sloup. Tato barokní památka je dílem kameníka Leopolda Hubera. Na náklady měšťanů Jana a Alžběty Pilsových byla roku 1780 zhotovena socha Panny Marie na štíhlém jehlanu, jež spočívá na trojbokém podstavci se sochami sv. Josefa, sv. Vojtěcha a sv. Alžběty.

Do samotného centra Třeboně vedou tři hlavní cesty, které lemují mohutné brány. U kostela je brána Budějovická, na východní straně zase město střeží Hradecká brána a v jižní části města je Svinenská brána. Má obloučkové štíty a sgrafitovou výzdobu. Hned za ní je ještě jedna brána, Novohradská, vedoucí na hráz rybníka Svět.

Při jižní straně centra města se nachází areál třeboňského pivovaru s honosnými budovami, pocházejícími většinou z druhé poloviny 19. století. Pivo Regent se vaří tradiční technologií, k výrobě se používá výhradně přírodních surovin.

Lázeňství v Třeboni je odedávna spjato s přírodním léčivým zdrojem rašelinou, slatinou. Ta se využívá pro léčení poruch pohybového aparátu, revmatických chorob, poúrazových a pooperačních stavů a celkovou rekondici těla. Třeboňské lázně nyní nabízejí pobyt a léčbu ve dvou lázeňských domech - v Bertiných lázních a v Lázních Aurora. K léčbě je využíváno slatinných koupelí a zábalů, vodoléčebných procedur, masáží, fyzioterapie, elektroterapie, parafinových zábalů, plynových injekcí, akupunktury atd.

Třeboňský zámek je podrobněji popsán v kapitole č. 5.3.1.2 Hrady a zámky na Třeboňsku, církevní památky Schwarzenberská hrobka a Děkanský kostel sv. Jiljí a Panny Marie královny v příloze č.5. [20, 30, 32]

Suchdol nad Lužnicí

Již po mnoho let se z města stalo tradiční výchozí místo pro letní plavby po Lužnici a proto sem po silnici a železnici každoročně směřují davy vodáků.

Největší architektonickou památkou města je gotický kostel, který prošel mnoha úpravami. Zachován zůstal v pozdně gotické podobě, přestože i v 19. století byl přestavován. Presbytář si zachoval pozdně gotickou síťovou klenbu, oltář zdobí gotická soška madony pocházející z let kolem 1400. V okolí jsou rozsáhlá rašeliniště. Nedaleké pískovny jsou vyhledávaným místem pro letní koupání. [32]

České Velenice

Jsou hraničním městem. Je zde hraniční přechod železniční, silniční, pro cyklisty i pro pěší. V obci je možno spatřit památníky, které připomínají osvobození, oběti nacismu a u hřbitova hromadný hrob 512 židů maďarského původu. [32]

Lomnice nad Lužnicí

Z místních památek stojí za zmínku barokní kostel sv. Jana Křtitele ze 14. stol. Jeho mohutná čtyřboká věž je dominantou města. Kostel sv. Václava, bývalá hradní kaple, je zajímavý svou křížovou klenbou. Na náměstí zaujme renesanční stará radnice. [32]

Novosedly nad Nežárkou

Za zmínku stojí kovárna z roku 1730, kostel sv. Václava z roku 1867 a kaple sv. Jana Nepomuckého. Obec Novosedly nad Nežárkou se přihlásila do Programu obnovy vesnice a v roce 1998 se stala Jihočeskou vesnicí roku a v celostátním kole obsadila 3. místo. [32]

5.3.1.2 Hrady a zámky na Třeboňsku

Zámeček ve Stráži nad Nežárkou

Původní hrad, který zde vystavěli Vítkovci, byl po požáru v r. 1570 částečně opuštěn. Dnešní podoba je určena především barokní přestavbou z r. 1715. Z hradu se dochovala okrouhlá věž s břitem. V letech 1914–30 vlastnila objekt slavná česká pěvkyně Ema Destinnová. [32]

je rovněž vyhlášeno sedm, a k vyhlášení navrženo dalších pět vesnických památkových zón (např. Kojákovice, Bošilec, Ponědrážka). [33]

5.3.1.4 Církevní stavby

Na Třeboňsku se nachází velké množství církevních staveb - kostelů, klášterů a kapliček. Za zmínku určitě stojí bývalý klášter Augustinů v Borovanech, kde je od roku 2005 v křížové chodbě bývalého kláštera instalována výstava „550 let od založení kláštera augustiniánských kanovníků v Borovanech“. Přehled církevních památek je uveden v příloze č. 5. [32]

5.3.2 Kulturní zařízení, kulturní a jiné akce

5.3.2.1 Muzea a expozice na Třeboňsku

Kovárna a loutkařské muzeum v Záluží

Na návsi malebné vesničky Záluží, která je vesnickou památkovou rezervací selského baroka, stojí charakteristická kovárna datovaná r. 1899. Uvnitř je vybavená původním zařízením a sbírkou kovářského náradí. V tradičním selském stavení s typickou blatskou světnicí a černou kuchyní se nalézá loutkařský ateliér známého loutkaře Václava Vaňka. Unikátní atmosféru dává dílně expozice starých loutek a betlémů. Je zde možnost se ubytovat v tradiční staročeské světnici. Kovárna i loutkařské muzeum jsou součástí naučné stezky Borkovická blata. [32]

Venkovské muzeum Kojákovice

Jedná se o netradiční muzeum, které se nachází v bývalé základní škole v Kojákovicih u Třeboně. Vzniklo díky místním lidem, kteří společně dali dohromady unikátní sbírku náradí a náčiní, které se používalo před sto lety v každé domácnosti, ukázky tradičních a dnes již zapomenutých jihočeských řemesel, dlouhé seznamy místních rodáků, kteří na konci 19. století odjeli hledat štěstí za oceán do daleké Ameriky. Na vše se zde může sáhnout a vše vyzkoušet. Prohlídka je obohacena o povídání o rituálech, pověstech, o práci a každodenním životě. Muzeum dnes slouží i jako infocentrum pro turisty. Před muzeem probíhají řemeslná odpoledne, kde je možnost vyzkoušet si některá z místních tradičních řemesel. [32]

Třeboňsko krajina a lidé

Stálá expozice "Třeboňsko krajina a lidé" se nachází na třeboňském zámku. Expozice je v podstatě členěna do tří celků - historie rybníků a rybníkářství, lázeňství na Třeboňsku a příroda Třeboňska.

Expozice zabývající se rybníkářstvím je především věnována historickým osobnostem Třeboňska spojeným s rybníkářstvím. Návštěvník si také může prohlédnout vybrané druhy třeboňských ryb.

Další část expozice je věnována lázeňství. Zdejší lázeňství je spjato s místními rašeliništi. K léčení pohybového ústrojí se v třeboňských lázních již řadu let využívá rašelinových koupelí či obkladů.

Třetí část byla věnována třeboňské přírodě. Můžeme si zde prohlédnout a dokonce i poslechnout nejrozmanitější živočišné druhy zdejší krajiny a v kinosále shlédnout přírodopisný dokument věnovaný především zdejšímu ptactvu.

Návštěvník se díky této expozici může seznámit s přírodním bohatstvím Třeboňska. Videoukázky s volitelnou jazykovou verzí provázejí po celou dobu. [31, 32]

5.3.2.2 Další kulturní zařízení a akce

Mezi významná kulturní zařízení v oblasti patří 170 let staré empírové divadlo J.K.Tyla v Třeboni, které bývá každoročně dějištěm hudebních představení a koncertů. Místa, kde se návštěvník může setkat s kulturou tohoto druhu, jsou také Schwarzenberská hrobka, kostel sv. Jiljí a Panny Marie královny, zámek Třeboň a také lázeňské domy v Třeboni. Kino je možné navštívit v Suchdole nad Lužnicí, Českých Velenicích a Třeboni. Galerie a výstavní síně se nacházejí pouze v Třeboni (výstavní síň Pod věží).

V Třeboni se během roku koná mnoho kulturních akcí. Od roku 2002 se zde každoročně v květnu koná AniFest, který je nejvýznamnější českou přehlídkou a soutěží animovaných filmů a dalších forem animace. V červenci se již 15 let pořádá multižánrový festival Okolo Třeboně. Na festivalu se mísí hudební žánry, neobvyklá koncertní spojení s divadlem, pouličními happeningy, sportovními i recesistickými závody a společenskými akcemi. Akci vždy zahajuje jeden z největších Čechů - Jára Cimrman v divadelním představení svého divadla. Na jeho počest se koná Běh Járy Cimrmana v zimníku a s kufrem dle společenských pravidel Jiřího Gutha-Jarkovského. V červenci se zde také koná festival klasické hudby s názvem Pocta Emě Destinové, historické slavnosti rybníkáře Jakuba Krčina, kde nechybí dobový trh a Lázeňská Třeboň, což je zábavná prezentace Třeboňských lázní. Hudební festival Léto v Třeboni završuje Lázeňskou Třeboň a pivovarské slavnosti v pivovaru

Bohemia Regent. V měsíci srpnu se v Třeboni koná sjezd vodníků s názvem Čochtanova Třeboň a prázdniny zakončuje hudební festival Zpátky do Třeboně, který byl v roce 2005 pojat jazzově. V roce 2005 se v Třeboni poprvé konali Rybářské slavnosti, na kterých byly oficiálně zahájeny podzimní výlovy na Třeboňsku, oznámeny termíny výlovů na jednotlivých rybnících a akcí s nimi spojenými. Od června do srpna se pořádají každých 14 dní třeboňské řemeslné jarmarky. V prosinci je možnost navštívit vánoční trh a shlédnout živý betlém.

Dvě akce, které jsou určeny především pro mladší generaci jsou Vodácký flám a Benátská noc v Suchdole nad Lužnicí. Tradicí, která se dodržuje především v únoru na mnoha místech Třeboňska jsou masopustní veselice. Každoročně se na podzim na Třeboňsku konají výlovy rybníků. V roce 2005 se jednalo o rybníky Opatovický, Bošilecký, Dvořiště, Horusický Velký, Velká Černá a Spolský velký. Technika výlovů se i přes nové modernější stroje prakticky nezměnila od středověku. [14, 26, 28, 32]

5.3.2.3 Sportovní zařízení a akce

Nejvíce sportovních zařízení se nachází v Třeboni (např. Sport centrum v Doubří). Dalším sportovním stánkem je sportovní hala v Třeboni, kde je možné navštívit prvoligové zápasy v házené, ale i mnoho jiných sportů. S možnostmi ke sportovnímu vyžití se návštěvník setkává ve většině kempech a tábořištích, kde se nacházejí různá hřiště a půjčovny sportovních náčiní a kol.

Mezi důležité sportovní akce patří veslařské závody a jachtařské závody, které se konají v průběhu léta na hladině rybníka Svět. V Suchdole nad Lužnicí se v březnu koná odemykání Lužnice a poté v říjnu zamykání řeky Lužnice, to vše je spojeno se společenským veselím. Mezi netradiční druh sportovní akce patří neckyáda v Majdaleně. Jelikož je Třeboň krajem rybníků, nabízí také svým návštěvníkům možnost sportovního rybaření. [19, 31, 32]

6. Situační analýza nejbližšího okolí Staňkovského rybníku

6.1 Staňkovský rybník

6.1.1 Historie Staňkovského rybníku

Staňkovský rybník vznikl jako dílo rybníkáře Mikuláše Rutarda z Malešova. Neprávem opomíjený Rutard byl následníkem fišmistra Štěpánka Netolického a pracoval jako stavitel pro Volfa Krajiře z Krajku. Dobudoval tedy soustavu krajířovských rybníků v okolí Lutové a dále u Chlumu u Třeboně. Později však přestoupil do rožmberských služeb, kde se dokonce stal hejtmanem třeboňského panství (1565-71). Jeho kariéra skončila příchodem jeho následníka, regenta Jakuba Krčina na Třeboň. Rutard zemřel někdy po roce 1576.

Staňkovský rybník byl postaven někdy v letech 1551-1556. Budován byl takřka současně s rybníkem Kačležským. Zajímavé je, že v době svého vzniku byly oba rybníky zvány Sousedy, na znamení sousedství pánů z Hradce a Krajířů na Nové Bystřici u Chlumu. Rybník byl u nás dlouho největší údolní přehradou postavenou na toku Hostice (dnes znám jako Koštěnický potok). V době stavby této soustavy vznikly v okolí i další díla: rybníky Blato (45 ha), Velká Černá (55 ha), Purkrabský (39 ha), Točník (16.4 ha), Svobodný (42 ha), Skalice (58 ha), Medenice u Staňkova (8 ha). Řada dalších časem zanikla.

Z důvodu opravy hlavní výpustě byl rybník na podzim 2000 zčásti vypuštěn. Na jaře 2001 byl rybník nasazen i generační rybou, takže zde můžeme očekávat i úlovky kapra a tolstobika přes 10 kg. Totéž platí i o ostatních rybách – úhoř, lín sumec, štika, candát. Staňkovský rybník je také známý svými kapitálními okouny.

Je velmi pravděpodobné, že původně zde bylo jezero uzavřené skalním prahem, do něhož je prolámaná štola pro základovou výpust, jež má původní vystrojení ve výpustním kanálu a na dřevěných troubách.

Rybník má stále jezerní charakter, je čistý, jalový a pro standardní chov kapra nevhodný. Proto je využíván jako rekreační a pro sportovní rybolov. [8, 15]

6.1.2 Technická data Staňkovského rybníku

Podle informací současného majitele revíru Rybářství Třeboň a.s. je to se svými 273 ha největší rybník v ČR (349 ha včetně chovného rybníka Špačkova) co do objemu zadržené vody. U hráze má hloubku 14 m, ještě u rakouských hranic se může pyšnit 7 metry. Z těchto

*jak sousedí ha s
objemem?*

parametrů je patrné, jak efektivně Rutard toto své dílo založil. Přes tyto velké hloubky je díky rozsáhlým mělkým zátokám a porostům rákosí brzy prohrátý, a proto se v něm daří všem druhům ryb. [23, 28]

6.2 Obec Staňkov

Obec Staňkov se nachází asi 2 km severovýchodně od Chlumu u Třeboně. Staňkov se svou výměrou 1887 ha a s 251 obyvateli nemá statut města. [25]

6.2.1 Historie obce Staňkov

Vznik této obce spadá do druhé poloviny 16. století, kdy byly v blízkosti výpusti nově postaveného velkého rybníka zvaného Soused vybudovány první selské usedlosti. Své jméno získala obec zřejmě od "staňků/staňkovů", což byla strážní stanoviště v okolí rybníka Soused, na kterých část osádky chlumecké tvrze střežila stezku spojující české a rakouské země. Podle názvu obce byl později přejmenován rybník na Staňkovský. V průběhu staletí stavěli noví obyvatelé své chalupy v různých lokalitách, čímž získala obec svůj zvláštní "roztroušený" charakter.

Z drobných církevních památek zaznamenáváme jen boží muka s datem 1808, která najdeme asi 1 km severozápadně od obce na křižovatce cest.

Obec si po většinu doby své existence udržela zemědělské zaměření. K důležitým hospodářským aktivitám na území Staňkova vždy patřila i těžba dřeva z okolních lesů a chov ryb na celé řadě dnes již neexistujících rybníků. V různých obdobích se zde těžil také stavební kámen a rašelina pro potřeby chlumeckých skláren. Ty téměř po celé 19. století provozovaly v obci hamr na zpracování surového železa, jemuž dodávala energii voda ze Staňkovského rybníku. Z historie místních řemesel zaslouží rovněž zmínku hrnčířství, výroba cihel, dřevěných šindelů a zejména pálení kolomazi hned v několika pecích.

Poté, co ve 20. letech 20. století pražští trampové a skauti objevili úžasnou romantiku lesy obklopeného Staňkovského rybníka, se novým fenoménem místního podnikání stává cestovní ruch. Podél břehů rybníka vyrůstá zejména pro lidi z měst řada chat a srubů, v obci pak několik ubytovacích hostinců. V místě zvaném "Na Vlčici" je založen letní tábor YMCA (Young Men's Christian Association). Období druhé světové války a zejména výstavba "železné opony" na počátku 50. let bohužel další rozvoj cestovního ruchu v této oblasti

pozastavuje. Nepřístupná hraniční zóna začíná hned za obcí a veškeré objekty na jejím území jsou nemilosrdně zbourány.

Období "oteplení" ve 2. polovině 60. let přináší posun této zóny dále za vesnici a vznik prvního veřejného tábořiště. Po roce 1989 se všechna krásná zákoutí Staňkovského rybníku a celého rozsáhlého polesí opět otevírají. Vzniká celá řada soukromých tábořišť, stejně jako dalších sezónních stravovacích a ubytovacích zařízení.

Rybníky Staňkovský a Hejtman začínají sloužit sportovním rybářům, obec reaguje i na rozmach rekreační cykloturistiky napojením na novou síť cyklostezek, včetně obnoveného hraničního přechodu do Rakouska. Nejvýznamnější ekonomickou aktivitou Staňkova tedy je a nejspíš i v budoucnu bude cestovní ruch. [8, 9, 15]

6.3 Rybník Hejtman

Rybník Hejtman s plochou 80 ha se rozlévá bezprostředně pod Staňkovským rybníkem a je koncipován jako údolní přehrada. O tom svědčí především novodobá výpust navržená ing. Pohlem, dostavěná roku 1973. Je to ojedinělé dílo kombinovaným hydrotechnickým objektem, který tvoří předsazený bezpečnostní přeliv, spodní základová výpust a konečně žlaby pro odlov ryb pod hrází.

Původně byl tento rybník hrazen čapy – kyjovitými zátkami, jež uzavírali dveře trouby. Při jejich uvolňování došlo k tragédii, jež stála život potápeče, jehož pamětní desku najdeme pod hrází u výpusti.

Původní bezpečnostní přeliv najdeme na hrázi proti zámečku v Chlumu u Třeboně, strážěn je sochou sv. Jana Nepomuckého.

Rybník Hejtman patří stejně jako Staňkovský rybník mezi rekreační rybníky se sportovním rybolovem. Rybáři jej loví v dlouhých intervalech, dokonce až po 10 letech. Vždycky je to velmi zajímavá podívaná, neboť v sítích uvíznou i velké exempláře ryb, hlavně sumců a štik. [8, 15, 23]

6.4 Chlum u Třeboně

6.4.1 Historie Chlumu u Třeboně

Původně byl majetkem Vítkovců z Landštejna, později se stal rožmberským majetkem. Již koncem 15. století se zde těžila železná ruda a zpracovávala v hutích a v hamrech. V roce

1508 získávají Chlum od Rožmberků Krajíři z Krajku. Roku 1575 městečko kupuje Jan starší z Lobkovic, poté Slavaté, páni z Vchynic a Tetova, Fünfkirchenové a Stadionové, kteří zde zřídili jednu z největších železáren na jihu Čech. Vyráběli se zde kolejnice např. i pro koněspřežku Budějovice – Linec a díly pro řetězový Juditin most v Praze. Železářny zanikly v roce 1900, prioritou zde začal být sklářský průmysl. V roce 1861 se novými majiteli stávají Habsburgové. Po roce 1875 panství získává František Ferdinand, který v podstatě ruší průmyslovou výrobu, roku 1908 zavírá chlumeckou sklárnu a mění Chlum ve své letní sídlo. Po 1. světové válce spadá panství pod ředitelství státních lesů a statků v Praze.

Chlum byl oblíbeným letoviskem známého básníka Františka Hrubína – jeho domeček se nachází na náměstíčku v blízkosti kostela, proti kašně z první čtvrtiny 19. století.

Chlum u Třeboně nemá statut města, jeho katastrální výměra je 4739 ha. Obec má 1437 obyvatel. [8, 10, 15, 25]

6.4.2 Zámek

Zámek v Chlumu u Třeboně byl do roku 1700 tvrzí, po roce 1700 byl přestavěn v jednopatrový zámček s kaplí. Poslední úpravy včetně rozšíření parku téměř do dnešní podoby provedl v letech 1901–1902 Ferdinand d'Este. V období mezi světovými válkami se zámek s ostatními pozemky bývalého panství dostává pod správu Státních lesů a statků. Je využíván jako rekreační objekt vládních činitelů.

Vybavení zámku (trofeje, obrazy, starožitnosti) byly údajně převezeny na zámek Konopiště, který patřil do roku 1914 také Františku Ferdinandovi d'Este. V parku kromě kaskády rybníčků pro chov pstruhů se nalézají mnoho vzácných druhů dřevin, jejichž seznam čítá asi 40 druhů. Za druhé světové války bylo v zámku skladiště německého letectva. Po válce se stal administrativní budovou sklárny, později internátem sklářských učňů. Po výstavbě těchto zařízení v blízkosti sklárny se ze zámku stává opět rekreační zařízení. Vlastníkem až do současnosti je Spolana Neratovice. V současné době je využíván jako turistická ubytovna. Objekt včetně parku je dnes bohužel ve velmi neutěšeném stavu a vyžaduje rozsáhlou rekonstrukci. [8, 10, 15]

6.4.3 Církevní památky

Chlumecký kostel Nanebevzetí Panny Marie dal v letech 1737–1745 vystavět hrabě Jan František z Fünfkirchenu ve slohu vrcholného baroka. Okolí kostela, schodiště se sochami a křížová cesta s lipovou alejí tvoří neodmyslitelnou součást Chlumu u Třeboně.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie je obklopen sochami deseti světců, mezi nimiž, zvláště na velkolepém schodišti, vynikají plastiky sv. Jana, Antonína, Josefa a Floriána. Drobné církevní památky, respektive plastiky objevíme dole na hrázi rybníku Hejtman. Jedná se o sochy sv. Jana Nepomuského a sv. Anny, které jsou datované roku 1740. [8, 10, 15]

6.4.4 Sklárny

Jak již bylo řečeno výše, v Chlumu u Třeboně je oblíbený sklářský průmysl. V roce 1891 zde byla založena sklárna. V současné době je závod Sklárny Český křišťál součástí a.s. Crystalex Nový Bor a spolu s ostatními významnými výrobci užitkového skla je zahrnut do skupiny Porcela Plus. Zajímavá je zde především tradice ruční výroby. Závod nabízí možnost shlédnout výrobu skla při organizovaných exkurzích. [15]

6.5 Sportovní vyžití

6.5.1 Cyklistika

Objevování Třeboňska je nejlepší spojit s jízdou na kole. V současné éře horských a trekingových kol se tak pro mnoho cyklistů stává Třeboňsko v létě doslova rájem, neboť terén vyhovuje všem výkonnostním kategoriím, jsou zde trasy lehké, těžší a na své si zde přijde i náročný cyklista. Celá oblast je protkána velkým množstvím cyklistických tras, které vedou jak po méně frekventovaných silnicích, tak po hrázích rybníků a lesních cestách. Na Třeboňsku se nachází, jak již bylo zmíněno výše, několik naučných stezek, které nabízejí návštěvníkům možnost bližšího poznání přírodních zajímavostí zdejší krajiny. Třeboňskem také prochází známá síť stezek a tras pro cyklisty Greenways Praha-Vídeň, která v této oblasti má tématický název Greenway Rožmberského dědictví. [27]

Rybníky u Chlumu u Třeboně, jsou jednou z mnoha lokalit CHKO a BR Třeboňsko, které jsou doporučovány návštěvníkům se zájmem o přírodní zajímavosti a vůbec všem, kteří hledají odpočinek při toulkách přírodou v okolí Třeboně. Staňkovský rybník, chovný rybník Špačkov a Hejtman jsou od sebe odděleny pouze úzkými hrázemi. Na rybnících je řada

ostrovů, jejich břehy jsou členité, obklopené starými lesními porosty. V blízkém lesním komplexu hnízdí dokonce vzácný orel mořský. V kempu Oasa a hotelu Česká Kanada ve Staňkově je půjčovna jízdních kol. [24]

Cyklistické stezky jsou značeny jak v cyklomapách, tak přímo na trasách. Někteří cyklisté si stěžují na nesoulad mezi těmito dvěma značeními.

6.5.2 Pěší turistika

Okolí Staňkovského rybníku je ideálním místem pro podnikání jednodenních túr do okolí. V jeho okolí je mnoho krásných míst, které stojí za návštěvu. Návštěvník se může vydat např. lužními lesy do 15 km vzdálené Třeboně, navštívit oboru s jeleny a daněk u obce Františkov, lesní hotel Peršlák v jehož bezprostřední blízkosti se nachází nejsevernější bod Rakouska nebo si vydat do sousedního Rakouska např. do obce Heidenreichstein se zachovalým středověkým hradem či do malebného městečka Litschau. K této aktivitě vhodně poslouží několik vydaných map a průvodců. Ve zdejších lesích je ráj pro milovníky lesních plodů.

6.5.3 Rybolov

Staňkovský rybník je rekreační rybník se sportovním rybolovem, který je zde velice hojně provozován. V prostoru rekreačního zařízení Oasa ve Staňkově a v rybářských potřebách v Chlumu u Třeboně se prodávají rybářské lístky, povolenky na všechny sportovní rybníky v okolí a na revíry Českého rybářského svazu. Místní rybářský řád a ceník povolenek je uveden v příloze č. 8.

6.5.4 Vodní sporty

Na Staňkovském rybníku se dají provozovat mnohé vodní sporty. Díky relativně čisté vodě je rybník vyhledávaným místem pro milovníky koupání. Ve Staňkově se nacházejí 2 půjčovny lodí. Jedna je hned pod hrází rybníku a druhá pod Autokempem U Tomášků. Účastník cestovního ruchu si zde může půjčit pramice, kanoe a kajaky za 40 Kč/hod, šlapadla pro 2 osoby za 50 Kč/hod a šlapadla pro 4 osoby za 90 Kč/hod. Přísný zákaz platí pouze pro jízdu na motorových člunech a vodních lyžích. Nejsou zde ideální podmínky pro windsurfing.

6.5.5 Ostatní

Jako součást ubytovacích zařízení u Staňkovského rybníku jsou ubytovaným k dispozici sportovní hřiště na míčové hry (volejbal, basketbal, tenis, badminton), stoly na ping-pong a dětská hřiště. Zejména nově postavené hřiště v autokempu Oasa je dětmi velmi oblíbené. V ubytovacích zařízeních je i možnost zapůjčení sportovních náradí. V obci Staňkov se nachází fotbalové hřiště, které je možno si pronajmout.

6.6 Doprava a dostupnost

6.6.1 Železniční doprava

Oblast Třeboňska protíná celkem výhodná železniční síť, neboť jím prochází hlavní odbočka železniční sítě Praha – Tábor – ^{společnost} Veselí nad Lužnicí – České Budějovice. Většina spojů ve směru Veselí nad Lužnicí – Vlkov – Frahelž – Lomnice nad Lužnicí – Lužnice – Třeboň – Suchdol nad Lužnicí – Nová Ves nad Lužnicí – České Velenice má charakter osobních vlaků. Celá tato trať je úsekem hlavního tahu Praha – Vídeň a celá vede skrz CHKO a BR Třeboňsko.

Časová dostupnost z Prahy do Chlumu u Třeboně je asi 3 hodiny, z Jihlavy také asi 3 hodiny, z Českých Budějovic 2 hodiny a cesta vlakem z jihomoravské metropole Brno trvá asi 4,5 hodin. Problémem pouze je, že vlak sice dojedete do železniční stanice Chlum u Třeboně, fakticky se však nalézáte v obci Majdalena, která je od Chlumu u Třeboně vzdálená asi 5 km. Na vlakové spoje navazuje autobusová doprava ve směru Chlum u Třeboně.

6.6.2 Silniční doprava

Silniční síť pokrývající Třeboňsko se skládá kromě jiných ze dvou hlavních tahů. První tah je ve směru sever – jih, který je tvořen hlavním komunikačním spojením silnice E 49. Tato silnice probíhá městy Veselí nad Lužnicí – Lomnice nad Lužnicí – Třeboň – Majdalena – Suchdol nad Lužnicí – Halámky (hraniční přechod s Rakouskem). Silnice se u Veselí napojuje na silnici E55 ve směru na České Budějovice – Praha. Druhým tahem je silnice E 551 ve směru západ – východ, který spojuje města České Budějovice – Třeboň – Jindřichův Hradec.

Autobusovou dopravou cesta z Prahy do Chlumu u Třeboně trvá 3 hodiny, z Jihlavy také 3 hodiny, z Českých Budějovic asi 70 minut a z Brna nejkratším spojem asi 4 hodiny. Autobus z Chlumu u Třeboně do obce Staňkov jezdí pouze do 17. hodiny.

6.7 Ubytovací služby

V okolí Staňkovského rybníku je velmi dobrá koncentrace ubytovacích zařízení. Převládají zde tábořiště a kempy, které se od sebe výrazně liší kvalitou poskytovaných služeb. Nejlepší služby poskytuje kemp Oasa, který se díky své vybavenosti řadí mezi nejlépe vybavené kempy v Česku, ubytování je cenově přijatelné a uspokojí i náročnější klienty. Oproti tomu vybavení některých tábořišť je velice chudé, dokonce i bez elektrických přípojek, pitné vody, pouze se suchým WC, ale některými turisty bývají vyhledávány právě z tohoto důvodu. Dále je zde možnost ubytování v jednom hotelu, ubytování v soukromí a v ubytovnách.

Také se zde nachází jedno ubytovací zařízení podporující trvale udržitelný cestovní ruch. Jedná se o kemp Staňkov, který je certifikovaným podnikem české nevládní organizace ECEAT.CZ – Evropského centra pro ekoagroturistiku. [17]

Dále jsem připojila krátkou charakteristiku jednotlivých ubytovacích zařízení. Adresy a ceníky ubytovacích zařízení jsou uvedeny v příloze č. 7.

Hotel Česká Kanada

Ubytovací kapacita hotelu je 16 lůžek. Hotel nabízí ubytování ve 4x4 lůžkových pokojích s příslušenstvím (WC, teplá voda, sprchový kout a vana).

Rodinný dům Dvořákovi

Rodinný dům nabízí ubytování v 7 pokojích 2-4 lůžkových se sociálním zařízením a kuchyňkou a 1 apartmán až s 12 lůžky. V domě se nachází sociální zařízení a kuchyňka. K dispozici jsou i tenisové kurty.

Ubytovna Polesí Staňkov

Kapacita ubytovny je 31 míst. V areálu se kromě ubytovny nachází i 2 maringotky. K dispozici je 1 pokoj 3 lůžkový, 1 pokoj 5 lůžkový, 4 pokoje 4 lůžkové, společná vybavená kuchyň (ledničky, mikrovlnná trouba, varná konvice, el. sporáky, nádobí), jídelna s televizorem, 2 koupelny, 4 WC a v každé místnosti kamna na dříví. Dále je 1 maringotka 4 lůžková, 1 maringotka 3 lůžková, obě jsou samostatně vybavené plynovým sporákem, ledničkou a nádobím. Také je zde možnost parkování a úschovy kol.

Ubytovna a pohostinství U Trpaslíka

Ubytovací kapacita ubytovny je 19 lůžek, nabízí ubytování ve 2-6 lůžkových pokojích se sociálním zařízením na společné chodbě.

Chaty Rybářství Třeboň a.s.

Ubytovací kapacita je 4x4 lůžková chata. V areálu chatové osady ubytování mají k dispozici elektřinu, sporák, troubu, kuchyňskou linku, chladničku, televizor, zahradní nábytek, rychlovarnou konvici, kamna na pevná paliva včetně dřeva, WC, pitnou vodu, duralovou loď s vesly a záchrannou vestou a ohniště s lavičkami. V ceně za pronájem jsou zahrnuty 2 rybářské povolenky na revíry Hejtman a Staňkovský.

Veřejné tábořiště OÚ Staňkov

Ubytovací kapacita je 50 stanů. K dispozici jsou 2 nová sociální zařízení, WC, umývárny, sprchy, pitná voda a elektrické přípojky.

Tábořiště U Brachů

Ubytovací kapacita tábořiště je 200 stanů. K dispozici je zde WC a umývárny s teplou vodou.

Veřejné tábořiště Růženy Žemličkové

Kapacita tábořiště je 25 stanů. K dispozici je suché sociální zařízení, umyvadlo s užitkovou vodou. Pitnou vodu ubytovaní mohou čerpat v domě majitelky tábořiště v obci Staňkov, který je vzdálen asi 2 km od tábořiště.

Veřejné tábořiště U Matoušků

V tábořišti je 4x4 lůžkových chat. Kapacita tábořiště je 50 stanů. K dispozici je suché sociální zařízení a umývárny s pitnou vodou. Možnost teplé sprchy je po domluvě s majitelem tábořiště k dispozici u něj doma. Ubytování mají možnost půjčení loďky v ceně ubytování.

Tábořiště U Rybářů

Kapacita tábořiště je 50 stanů. K dispozici je chemické WC, elektrické přípojky. Možnost teplé sprchy a pitné vody je po domluvě v tábořišti OÚ Staňkov.

Tábořiště Slavjanka

K dispozici jsou zde celkem 40 chatek, třílůžkové a čtyřlůžkové. Elektrické přípojky jsou ve všech chatkách, pitná voda se dováží v barelech z kempu U kosů, kde je i možnost teplé sprchy. V tábořišti jsou pouze suché WC. Pro sportovní vyžití jsou zde ping-pongové stoly, volejbalové a dětské hřiště.

Autokemp Světlíková

Kapacita kempu je 25 stanů. K dispozici je pitná voda, WC, teplé sprchy, elektrické přípojky. Možnost zapůjčení loďky.

Autokemp za Humny

Kapacita kempu je 50 stanů. K dispozici jsou nově vybudovaná sociální zařízení – WC, umývárna s pitnou vodou, sprchy a elektrické přípojky. Ke sportovnímu vyžití slouží volejbalové hřiště.

Autokemp U Tomášků

Ubytovací kapacita kempu je 100 stanů. V areálu kempu jsou k dispozici WC, umývárna a sprchy s teplou sprchou za poplatek, pitná voda, elektřina a kuchyňka. K dispozici je hřiště na plážový volejbal a stůl na ping-pong.

Autokemp Oasa

Kapacita kempu je 100 stanů. K dispozici je nově vybudována bezbariérová budova sociálního zařízení se sprchami ohřívanými solárním systémem a trvale elektrickým proudem, 100 caravan-boxů cca 8x8m s přípojkami el. proudu 220V/2A a pitné vody a další místa na břehu pro volné stanování těsně u vody. Pro sportovní vyžití je zde hřiště na volejbal, basketbal, ping-pongové stoly a hřiště pro děti. Také je zde půjčovna horských kol a sportovního náčiní.

Kemp Staňkov

Kapacita kempu je 10 stanů nebo 5 karavanů. K dispozici jsou WC, umývárny s pitnou vodou, sprchy s teplou vodou, kuchyňka, elektrické přípojky a možnost praní prádla v automatické pračce. Dále je zde hřiště na volejbal a badminton, možnost úschovy kol.

Mini kemp Plecháč

V areálu kempu se nachází nové WC, umývárny, sprchy s teplou vodou, pitná voda a elektrické přípojky. Je zde možnost i ubytování v soukromí. Pro sportovní vyžití je k dispozici plážový volejbal a dětské hřiště.

6.8 Stravovací služby

Veškeré stravovací zařízení nenavštěvují pouze turisté, ale i místní obyvatelé, proto musí být nabídka široká. Počet míst vhodných ke stravování roste především v letních měsících. Celkový počet se zvyšuje především o stánky s rychlým občerstvením, které tvoří zázemí kempů, tábořišť. Některá restaurační zařízení a prodejny se základními potravinami jsou otevřeny pouze v letní sezóně.

V jednotlivých kempech a tábořištích jsou různé možnosti stravování. V kempu Oasa je k dispozici krytá terasa s kioskem se základními potravinami a denním tiskem a výčep se sudovým pivem a rychlým občerstvením a výběrem z hotových jídel v době obědů.

V Tábořišti U Brachů je známé bistro U sumečka, kde jsou vyhlášené rybí speciality z ryb sladkovodních i mořských, kde je možnost nechat si připravit u svůj vlastní úlovek. Autokemp U Tomášků a Autokemp Za Humny nabízí možnost občerstvení ve stáncích s rychlým občerstvením. Tábořiště Obecního úřadu Staňkov, Autokemp U Kosů a Mini kemp Dobešová nabízí kromě stánků s rychlým občerstvením i kiosky se základními potravinami a denním tiskem.

Restaurace v hotelu Česká Kanada nabízí možnost stravování jak pro ubytované v hotelu, tak pro ostatní návštěvníky. Restaurace U trpaslíka v době oběda má širokou nabídku hotových jídel za přijatelné ceny. Dále se v blízkosti Staňkovského rybníku nachází Hospoda U rezatý pily a kiosek U Vlachů, které jsou v provozu pouze do konce srpna.

6.9 Ostatní služby

Zdravotnické služby poskytuje zdravotnické středisko v Chlumu u Třeboně (praktický, dětský, ženský a zubní lékař). Součástí zdravotnického střediska je i lékárna. Záchraná služba první pomoci je v Třeboni.

V Chlumu u Třeboně se nachází pouze bankomat České spořitelny. Na poště v Chlumu u Třeboně je Poštovní spořitelna. Bankomaty ČSOB, GE Money Bank a Komerční banky jsou v nedaleké Třeboni. Směnárenské služby poskytuje Česká spořitelna v Chlumu u Třeboně.

V Chlumu u Třeboně je městská knihovna s připojením na internet. Infocentra můžeme na Třeboňsku navštívit v Třeboni, v Lomnici nad Lužnicí, ve Veselí nad Lužnicí, v Borovanech, Suchdole nad Lužnicí a Kojákovcích.

Nejbližší hraniční přechod Staňkov / Schlag je vzdálený od Chlumu u Třeboně asi 3 km je pouze pro pěší a pro cyklisty, otevřen od 1.5. do 30.9. (květen, červen, září 8-18 hod., červenec, srpen 6-20 hod.). Další hraniční přechody jsou Halámky / Neu Nagelberg, kde je provoz nepřetržitý pro všechny druhy vozidel, České Velenice / Gmünd, kde je provoz také nepřetržitý, ale pouze pro osobní vozy a Nová Bystřice / Grametten s nepřetržitým provozem pro všechny druhy vozidel.

V Chlumu u Třeboně je možnost doplnění pohonných hmot na místní čerpací stanici. Motoristi mohou využít služeb pneuservisu nebo autoservisu.

V Chlumu u Třeboně je půjčovna, opravna a prodejna jízdních kol. Více viz kapitola 6.5 Sportovní vyžití.

6.10 Návštěvnost

Návštěvnost Staňkovského rybníku se dle informací městského úřadu ve Staňkově v posledních letech snížila oproti letem minulým. Je ovlivněna zejména objevováním přímořských destinací a tedy rekreací sice u vody, ale u moře. Dalším významným faktorem je počasí. Letní sezóna 2005 se na počasí příliš nepovedla a návštěvnost byla přibližně o 20% nižší než v roce 2004.

Přesná čísla o návštěvnosti Staňkovského rybníku jsem se snažila získat přes městský úřad ve Staňkově. Nezískala jsem je, neboť poplatek obci, který činí 10 Kč za 1 přenocování neplatí ti, kdož se prokáží legitimací studenta (ISIC), průkazem ZTP, děti do 18 let a hosté nad 70 let. Údaje by díky velké návštěvnosti zejména rodin s dětmi do 18 let velmi nepřesné, proto si žádnou statistiku nevytvářejí. Byla jsem tedy odkázána na jednotlivé kempy, ty si ovšem statistiku také nezpracovávají. Nejvíce turistů je od začátku července do první poloviny srpna, kdy jsou ubytovací zařízení naplněny až ze 70%.

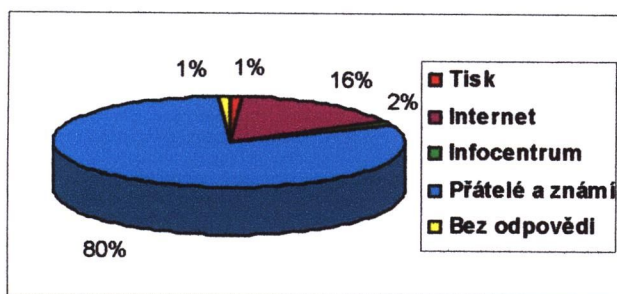
Podle informací majitele kempu Oasa ve Staňkově, zahraniční turisté (zejména Němci a Nizozemci) přijíždějí ke Staňkovskému rybníku ještě před zahájením českých školních prázdnin, neboť chtějí mít v kempech více soukromí.

7. Analýza potenciálů na straně poptávky

Hlavním zdrojem informací pro vyhodnocení potenciálů na straně poptávky bylo dotazníkové šetření v okolí Staňkovského rybníku, které probíhalo v létě roku 2005. Toto dotazníkové šetření je blíže popsáno v kapitole „Metodika dotazníkového šetření“.

7.1 Výsledky dotazníkového šetření

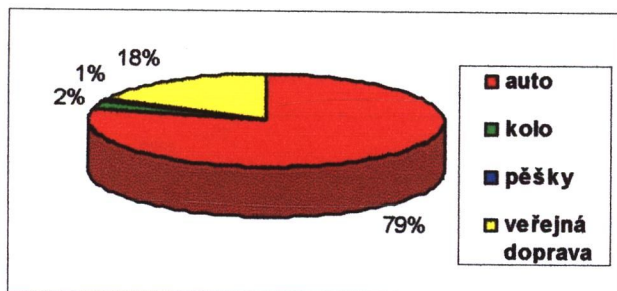
Graf č. 7 : Jak jste se dozvěděli o možnosti rekreace u Staňkovského rybníku?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejvíce dotazovaných respondentů se o možnosti rekreace u Staňkovského rybníku dozvěděli od přátel a známých. Tuto možnost volili i lidé, kteří zde byli ubytováni ve firemních maringotkách, které jsou umístěny v některých z kempů. Jeden respondent uvedl jako zdroj autoatlas. 16 respondentů uvedlo jako zdroj internet. Možnosti odpovědi televize, rozhlas a cestovní kancelář nezvolil ani jeden z dotazovaných.

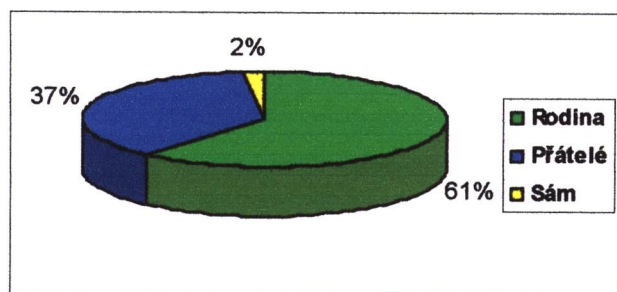
Graf č. 8 : Jakým dopravním prostředkem jste sem přijel(a)?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Více než tři čtvrtiny z dotazovaných návštěvníků využilo jako dopravní prostředek osobní automobil. 18 respondentů využilo služeb veřejné dopravy, 2 přijeli na kole a 1 přišel pěšky.

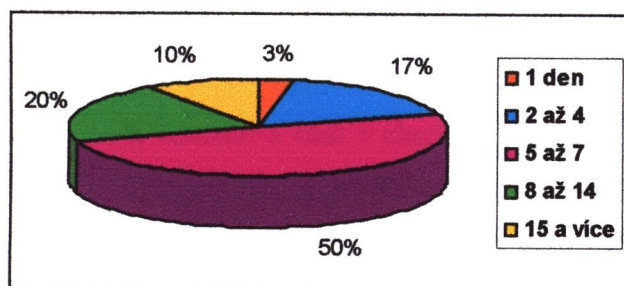
Graf č. 9: S kým cestujete?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Pouze 2 z dotazovaných respondentů využívají rekreace u Staňkovského rybníku samy. Nejvíce jich zde bylo s rodinami a méně s přáteli. Spousta návštěvníků je zde ve skupinkách spolu s rodinou i přáteli.

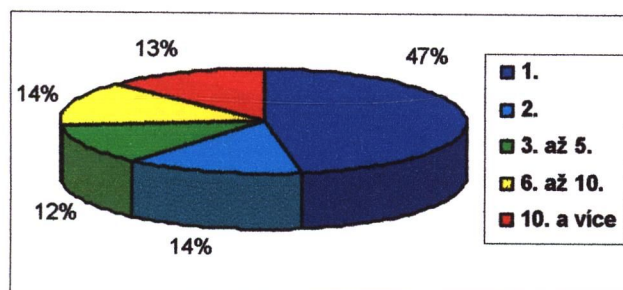
Graf č. 10: Kolik dní zde strávíte?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Z dotazníkového šetření vyplývá, že nejvíce, tedy polovina z turistů zde stráví 5–7 dní. Nejméně respondentů zde stráví pouze jeden den. Překvapivě hodně respondentů zde tráví více než 15 dnů. Nejvíce uvedených strávených dnů bylo 100.

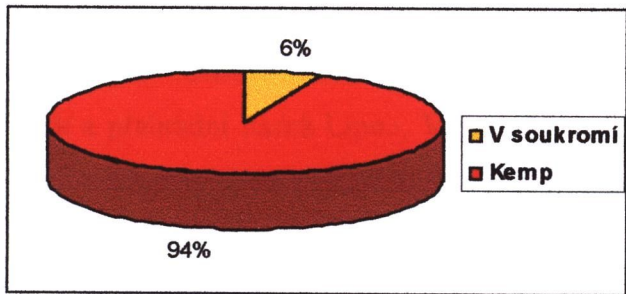
Graf č. 11: Kolikátou dovolenou zde trávíte?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Tato otázka byla určena pro dovolenkaře. Nejvíce dotazovaných respondentů navštívilo Staňkovský rybník poprvé. Je zde ale i dost respondentů, kteří využívají místní rekreace již po více než desáté. Jeden z účastníků zde byl dokonce již po 35.

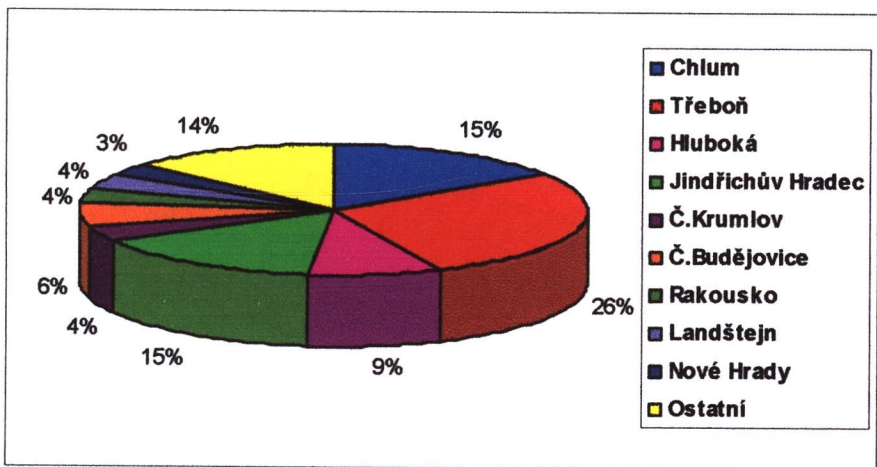
Graf č. 12: Ubytování respondentů.

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Tato otázka byla velmi jednoznačná. Vzhledem k velkému počtu různorodých kempů a tábořišť u Staňkovského rybníku většina respondentů využívá jejich služeb. Nejvíce využívají ubytování ve stanech, někteří z nich používají ke stanu vlastní karavan, část je ubytovaná ve stanech a část v chatkách v tábořišti Slavjanka. Někteří využívají možnost ubytování v maringotkách, které jsou v některých kempech. Pouze 6 ze 100 dotazovaných účastníků byli ubytováni v soukromí. V blízkosti Staňkovského rybníku se sice nachází hotel Česká Kanada, avšak ani jeden z dotazovaných ubytovacích služeb tohoto hotelu nevyužívalo, někteří z nich pouze využili možnost stravování v tomto hotelu.

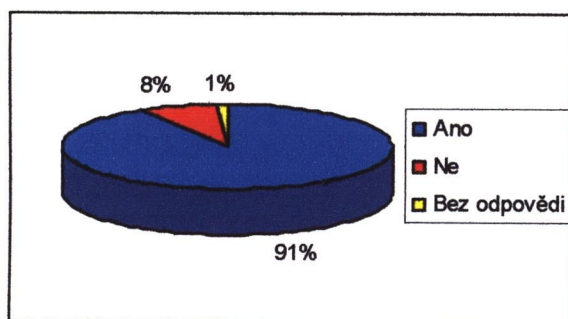
Graf č.: 13: Jaká další místa v okolí jste v rámci této dovolené navštívili nebo plánujete navštívit?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

V této otevřené otázce mohli respondenti vyjmenovat nespočet míst, které navštívili nebo plánují navštívit. Z celkových 219 odpovědí vyplývá, že nejvíce je navštěvováno nejbližší město Chlum u Třeboně, také města Třeboň, Jindřichův Hradec, Český Krumlov, České Budějovice, zámek Hluboká nad Vltavou, hrad Landštejn, Nové Hrady. Vzhledem k tomu, že se Staňkov nachází nedaleko česko-rakouských hranic, je hojně navštěvováno i Rakousko, zejména cyklisty. Dále návštěvníci jmenovali Telč, Suchdol nad Lužnicí, Trocnov, Týn nad Vltavou, České Velenice, Slavonice, Lišov, cyklostezky na Třeboňsku a rybníky Svět, Rožmberk a přehradní nádrž Lipno. Vůbec dotazovaní nejmenovali naučné stezky, přírodní rezervace a přírodní památky Třeboňska. Někteří v dotazníku uvedli výčet restauračních zařízení v okolí Staňkovského rybníku. Celkově bylo vyjmenováno 26 různých míst.

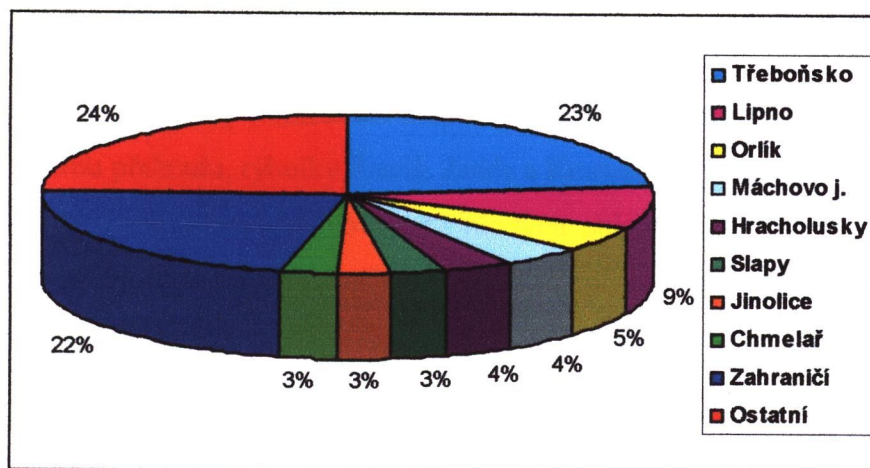
Graf č. 14: Trávili jste dovolenou u vody v posledních 5ti letech?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

91 ze 100 respondentů odpovědělo, že v posledních pěti letech trávili dovolenou u vody.

Graf č. 15: Pokud ano, kde jste byli?

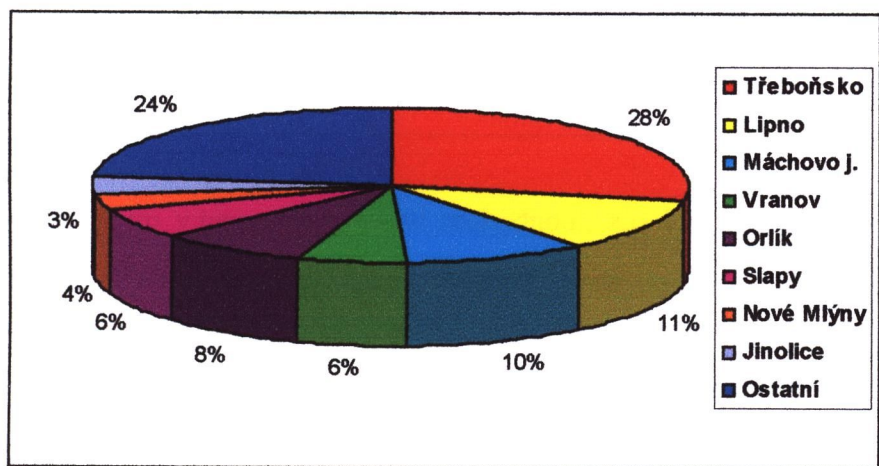

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Z celkových 170 odpovědí dotazovaní nejčastěji trávili dovolenou u Staňkovského rybníku nebo u jiného rybníku na Třeboňsku. Respondenti často navštěvují přehradní nádrž Lipno, Orlík, Máchovo jezero, Slapskou a Hracholuskou přehradu, Jinolické rybníky a rybník Chmelař.

Dále respondenti uváděli návštěvu vodních toků - řeky Otavu, Sázavu, Lužnici a Vltavu. Velmi oblíbené jsou přímořské pobyty v zahraničí – nejčastěji v Chorvatsku, Itálii, Řecku, Turecku, Egyptě, Španělsku a na Korsice.

Graf č. 16: Vyjmenujte 3 lokality v ČR, o kterých si myslíte, že jsou ideální pro dovolenou u vody.

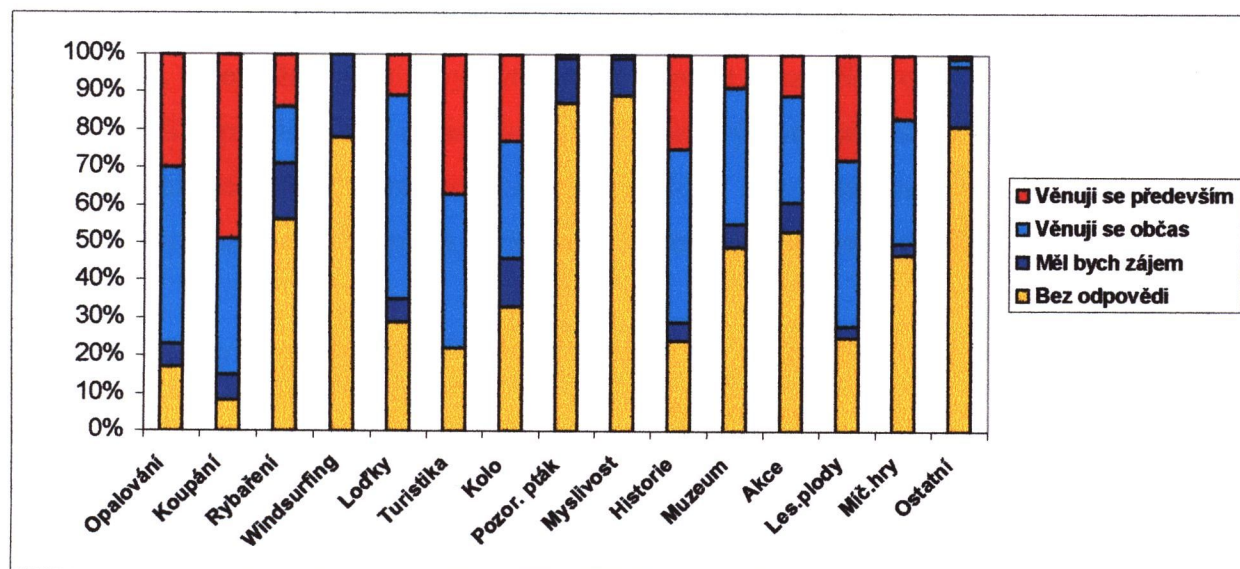
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Na tuto otázku bylo celkem 138 odpovědí. Za ideální lokalitu pro dovolenou u vody dotazovaní respondenti považují oblast Třeboňska, tedy Staňkovský nebo jiný rybník na Třeboňsku, dále pak přehradní nádrž Lipno, Máchovo jezero, Vranovskou, Orlickou a Slapskou přehradu, Novomlýnské nádrže a Jinolické rybníky.

Jako další lokality dotazovaní respondenti jmenovali např. Nechranickou, Žermanickou a Jesenickou přehradu, rybníky Řasná, Zvůle a Komorník atd.

Celkem respondenti jmenovali 32 různých oblastí v České republice. Zvolené oblasti byly ovlivněny původem respondentů. Některé oblasti proto mají pouze regionální význam (např. Lom u Kamenice nad Lipou).

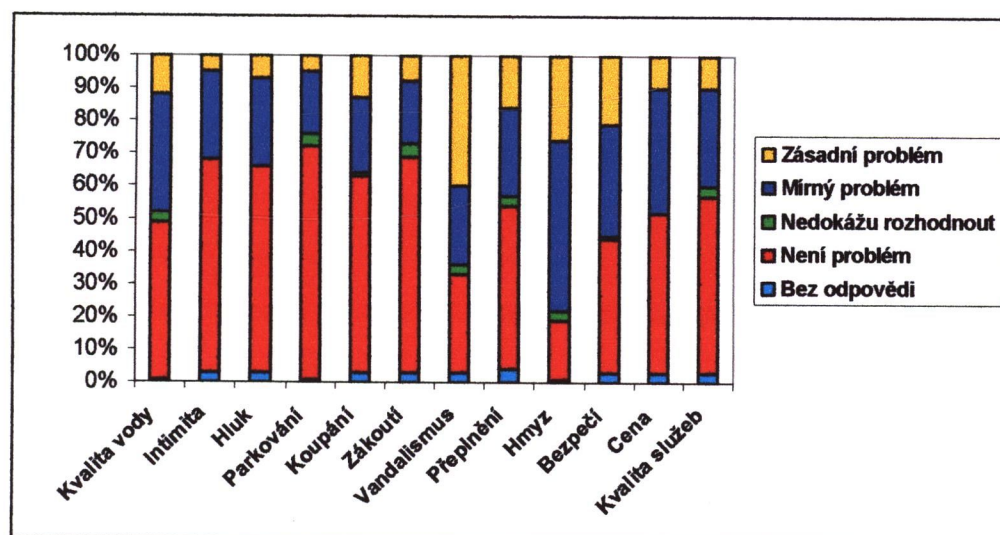
Graf č. 17: Jakým aktivitám se během této dovolené věnujete především, jakým občas a o jaké byste případně měli zájem, kdyby byla možnost jejich uskutečnění?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Respondenti v této otázce mohli rozhodnout, zda by o danou aktivitu měli zájem, zda se jí věnují občas či zda se jí věnují především. Nejvíce se respondenti věnují koupání, pěší turistice, opalování, sběru lesních plodů, cyklistice a míčovým hrám. Občas se respondenti věnují návštěvě historických pamětihodností. Respondenti by měli největší zájem o windsurfing, který je ovšem na Staňkovském rybníku těžko realizovatelný. Nejvíce dotazovaných neuvedlo svůj postoj k aktivitám mysliveckému lovu a pozorování ptáků s odborným průvodcem, přestože Třeboňsko je významnou ptačí oblastí.

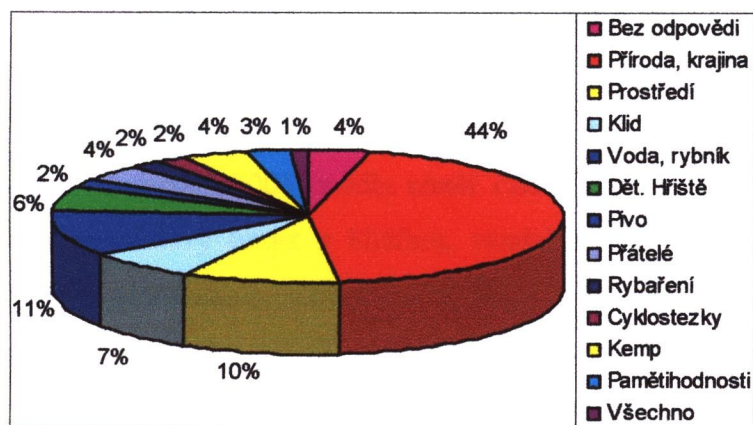
Graf č. 18: Do jaké míry Vám kazí požitek z dovolené následující skutečnosti?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Dotazovaní měli rozhodnout, do jaké míry jim dané skutečnosti kazí požitek z dovolené. Jednalo se o názor na kvalitu vody, nedostatečnou intimitu prostředí, hluk z cesty, nedostatek míst k parkování, nedostatek veřejných míst ke koupání, nedostatek přírodních zákoutí, vandalismus, přeplnění lidmi, výskyt komárů, pocit bezpečí, cenu a kvalitu služeb. Nejzásadnějším problémem v oblasti je vandalismus, výskyt komárů a ostatního bodavého hmyzu a pocit bezpečí. Respondenti nemají problém s nedostatečnou intimitou prostředí, hlukem z cesty, nedostatkem míst k parkování a nedostatkem přírodních zákoutí.

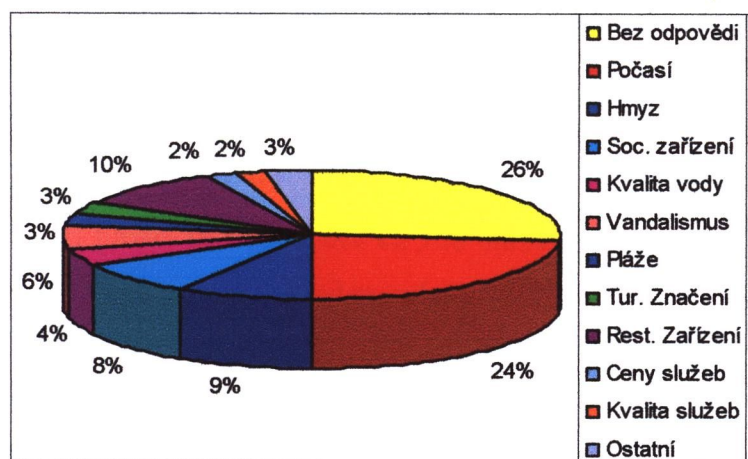
Graf č. 19: Kdybyste měl(a) označit jednu věc, která se Vám zde líbí, která by to byla?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Na tuto otázku odpovědělo 96 ze 100 dotazovaných. Nejvíce se dotazovaným respondentům u Staňkovského rybníku líbí příroda, krajina, prostředí, atmosféra, klid, intimita, voda, rybník a dětské hřiště v kempu Oáza. Zbytek respondentů uvedl možnost rybaření, cyklostezky na Třeboňsku, kemp a pamětihodnosti v okolí. Někteří uváděli pivo, restaurační zařízení, přátele a ženy. Jeden respondent byl zde naprosto spokojený, neboť uvedl, že se mu zde líbí všechno a na další otázku, co se mu zde nelíbí neodpověděl.

Graf č. 20 Kdybyste měl(a) označit jednu věc, která se Vám zde nelíbí, která by to byla?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Na tuto otázku odpovědělo 74 ze 100 dotazovaných respondentů. Vzhledem ke špatnému počasí v letní sezóně 2005 uvedla téměř čtvrtina respondentů počasí jako hlavní problém. Dále to byl bodavý hmyz a klíšťata, vandalismus a kvalita sociálních zařízení, neboť v některých tábořištích je pouze suchý nebo chemický záchod a nejsou zde sprchy. Jako problém respondenti uváděli kvalitu vody v rybníce, která je posledních letech díky překrmování ryb zhoršena. Tento problém je spojen i s kvalitou pláží a vstupu do vody. 3 respondenti si stěžovali na značení cyklostezek a na doprání značení. Zejména pro mladé lidi zde byl problém kvalita piva, nezastřešené stravovací zařízení v kempech a nedostatek společenských akcí v obci Staňkov.

7.2 Shrnutí

Dotazníkové šetření probíhalo v okolí Staňkovského rybníku od června do září 2005. Cílem dotazníkového šetření bylo segmentace návštěvníků, zjištění jejich preferencí a problémů, které pociťují během rekreace u Staňkovského rybníku. Celkem bylo dotazováno 100 respondentů. Dotazník obsahoval 18 otázek, ne všichni respondenti využili možnosti odpovědět na všechny položené otázky.

Celkem bylo osloveno 58 žen a 42 mužů. Průměrný věk dotazovaných byl 35,1 let, přičemž nejmladší dívka bylo 12 let a nejstaršímu muži 69 let. Nejvíce navštěvují Staňkovský rybník lidé mladší ve věku 16-25 a 25-35 let, středoškolsky vzdělání zaměstnanci. Nejvíce rekreace u Staňkovského rybníku využívají obyvatelé regionu Praha a Středočeského kraje, zejména z okresů Hl. město Praha, Praha – východ, Praha – západ, Nymburk, Rakovník a Kutná Hora.

Na otázku o zdroji informací o možnosti rekreace u Staňkovského rybníku nejvíce respondentů zvolilo odpověď od přátel a známých, dále pak z internetu. Ani jeden z dotazovaných nezvolil odpověď televize, rozhlas a cestovní kancelář.

Převážně využívaným dopravním prostředkem respondentů byl osobní automobil. Dotazovaní respondenti trávili dovolenou u rybníku s rodinou a známými. Zůstávají zde 5–7 dní, někteří turisté však dokonce až 100 dní. Nejvíce dotazovaných respondentů zde trávilo svou první dovolenou. Ani jeden z dotazovaných respondentů nebyl rezidentem. Nejčastěji voleným druhem ubytování je ubytování v kempech a tábořištích, dále pak ubytování v soukromí.

V rámci dovolené u Staňkovského rybníku dotazovaní nejvíce navštěvují nejbližší město Chlum u Třeboně, také města Třeboň, Jindřichův Hradec, Český Krumlov, České Budějovice, zámek Hluboká nad Vltavou, hrad Landštejn a Nové Hrady. Vzhledem k tomu, že se Staňkov nachází nedaleko česko-rakouských hranic, je hojně navštěvováno i Rakousko, zejména cyklisty.

91 ze 100 dotazovaných respondentů trávilo v posledních 5 letech dovolenou u vody. Nejčastěji ji trávili u Staňkovského rybníku nebo u jiného rybníku na Třeboňsku, u přehradní nádrže Lipno, na Orlíku, Máchově jezeře, Slapské a Hracholuské přehradě, Jinolických rybnících a rybníku Chmelaři.

Nejoblíbenějšími lokalitami pro dovolenou u vody je oblast Třeboňska, Lipno, Máchovo jezero, Vranovská, Orlická a Slapská přehrada, Novomlýnské nádrže a Jinolické rybníky.

Nejčastěji se dotazovaní věnovali koupání, pěší turistice, opalování, sběru lesních plodů, cyklistice a míčovým hrám. Občas se respondenti věnují návštěvě historických pamětihodností. Respondenti by měli největší zájem o windsurfing, který je ovšem na Staňkovském rybníku těžko realizovatelný. Nejvíce dotazovaných neuvedlo svůj postoj k aktivitám mysliveckému lovu a pozorování ptáků s odborným průvodcem.

Nejzásadnějším problémem pro dotazované respondenty byl vandalismus, výskyt komárů a ostatního bodavého hmyzu a pocit bezpečí. Nejvíce jim vadilo počasí a naopak nejvíce se jim líbí místní příroda.

8. Analýza silných a slabých stránek a doporučení pro rekreační prostor

8.1 Silné stránky

Vzhledem k tomu, že Staňkovský rybník leží v CHKO a BR Třeboňsko je zde krásná a neporušená příroda, v zalesněné, klidné krajině. Okolí Staňkovského rybníku je velmi cennou botanickou a ornitologickou lokalitou, rozsáhlé ptačí kolonie lze sledovat z hrází. Hnízdí zde dokonce vzácný orel mořský.

Rekreace u Staňkovského rybníku vybízí zejména k opalování, koupání a vyjížděním na lodkách a šlapadlech. Rybník je určen ke sportovnímu rybolovu, takže si zde přijdou na své i rybáři. Okolí Staňkovského rybníku je vhodné k pořádání pěších túr po blízkém okolí, v místních lesích naleznou ráj sběrači lesních plodů, zejména borůvek a hub. Pro milovníky cyklistiky je zde k dispozici velké množství cyklistických tras pro všechny výkonnostní kategorie po méně frekventovaných silnicích, lesních cestách a hrázích rybníků. Pro poučení návštěvníků slouží i naučné stezky jak pro pěší, tak pro cyklisty. I v případě nepříznivého počasí mohou návštěvníci navštívit některou z kulturně-historických pamětihodností v okolí, např. v nedalekém lázeňském městě Třeboni. V Třeboni mohou také navštívit významnější regionální kulturní akce, např. multižánrový festival Okolo Třeboňe.

Oblast disponuje velkým množstvím ubytovacích zařízení, které se však od sebe liší kvalitou poskytovaných služeb. Pokud turista vyhledává kvalitnější ubytování, nalezne ho v hotelu Česká Kanada a v kempu Oasa, které nabízí nadstandardní ubytování v porovnání s jinými kempy. V těchto dvou ubytovacích zařízeních jsou např. i půjčovny horských kol.

V mnoha kempech a tábořištích jsou hřiště na volejbal nebo basketbal, ping-pongové stoly a půjčují i sportovní náčiní k výkonu těchto míčových her (míče, sítě atd.). Provozovatelé ubytovacích zařízení nezapomínají ani na menší návštěvníky. Pro ně je zde k dispozici několik nově vystavených dětských hřišť.

8.2 Slabé stránky

Mezi slabší stránky rekreačního prostoru patří některé tábořiště. Není v nich zdroj pitné vody, elektrické přípojky, např. pouze umyvadlo s užitkovou vodou a suché WC. Někteří z provozovatelů čekají pouze na povolení k výstavbě nových sociálních zařízení (Tábořiště Slavjanka), některé však tuto situaci řeší zatím provizorně a ke změně se zřejmě nechystají.

Pitnou vodu si ubytovaní po dohodě čerpají do barelů ve vedlejším kempu, popř. je zde možnost se v těchto okolních kempech za poplatek osprchovat. V současné době mají hostů dostatek, neboť je zde množství turistů, kteří jezdí do stejného tábořiště spoustu let, ovšem i někteří z nich si začínají stěžovat a lze tedy očekávat, že jejich zájem bude postupem času upadat.

Během dotazníkového šetření si někteří respondenti stěžovali na výši cen základních potravin v kempech. Tyto ceny se však nijak neliší od cen v ostatních obchodech s potravinami v obci Staňkov, které slouží i rezidentům. Vzhledem k velikosti obce se tato situace asi nezlepší.

U Staňkovského rybníku vznikají konflikty mezi turisty, kteří se věnují rybaření a těmi, kteří se věnují koupání či opalování na březích rybníka. Koupající si stěžují na zhoršenou kvalitu vody díky rybářům, kteří překrmují ryby a zbylé krmivo způsobuje hnilobné procesy a znečišťuje vodu. Přístup do vody je také často ve špatném stavu vzhledem k nepořádku, který po sobě rybáři zanechávají.

Mladší dotazovaní respondenti si stěžovali na nedostatek společenských akcí v obci a časně zavírání restauračních zařízení. Tyto možnosti jsou až v 3 km vzdáleném Chlumu u Třeboně.

Mezi slabé stránky řadím také absenci informačního centra s přístupem na internet buď v obci Staňkov nebo v Chlumu u Třeboně, neboť nejbližší informační centrum se nachází až v Třeboni.

8.3 Doporučení pro rekreační prostor

Problémem, který je třeba řešit, je výstavba nových sociálních zařízení v některých tábořištích, které jsou ve velmi špatném stavu.

Dále bych navrhovala zřízení menšího informačního centra v obci Staňkov. Budova obecního úřadu ve Staňkově je celkem prostorná, proto by mohla být v této budově vyhrazena místnost sloužící jako informační centrum pro návštěvníky. Informační centrum by mělo být s přístupem na internet.

Dotazovaní respondenti během dotazníkového šetření uváděli, že navštěvují pouze okolní města a obce, popř. hrady a zámky v okolí, čili pouze kulturně-historické pamětihodnosti. Přírodní atraktivity, jako jsou naučné stezky nebo přírodní rezervace v jejich podvědomí zatím nejsou, přestože jsou velmi dobře prezentovány na internetových stránkách, které se věnují Třeboňsku a Třeboni. Právě pracovník informačního centra a propagační materiály

(např. informační letáky) umístěné v informačním centru by je mohli motivovat k návštěvě přírodních atraktivit. Tyto propagační materiály by mohli být umístěny i v ubytovacích zařízeních (např. na recepci).

Třeboňsko je evropsky významnou ptačí oblastí, ale dotazovaní respondenti neuváděli svůj postoj k pozorování ptáků s odborným průvodcem, přestože i v okolí Staňkovského rybníku jsou ideální podmínky pro provozování této aktivity, neboť zde hnízdí i vzácný orl mořský. Pozorování ptáků by se mohlo stát atraktivní formou trávení volného času na Třeboňsku a přispět tak k rozšiřování poznatků o jejich životě a získávání širší veřejnosti pro ochranu ptactva.

V obci Staňkov není možnost kulturního vyžití. Vzhledem k tomu, že rekreace u Staňkovského rybníku využívají zejména mladší lidé, určitě by společenské akce měly hodně návštěvníků. Např. v pohostinství U trpaslíka či na parkovišti vedle bistra U sumečka by byly vhodné prostory pro konání koncertů různých žánrů apod. Dotazovaní respondenti si také stěžovali na časně zavírání restauračních zařízení. Majitelé těchto zařízení by mohli otevírací dobu prodloužit alespoň o dvě hodiny. Výjimkou jsou restaurační zařízení, které jsou součástí kempů, kde je noční klid od 22 hodin.

Přestože je v místním rybářském řádu (viz příloha č.8) přikázáno udržovat pořádek v místě pobytu rybáře, někteří z nich tak nečiní a tím vznikají konflikty mezi rybáři a koupajícími, kteří tato místa využívají jako pláže nebo pro vstup do vody. Vymezit území pouze pro rybáře nebo pouze pro koupající by kvůli rozmístění ubytovacích zařízení u rybníku asi nebylo možné. Proto by pověřené orgány (řádně ustanovená rybářská stráž, Policie ČR a pověření zaměstnanci Rybářství Třeboň, a.s.) měly častěji a přísněji kontrolovat dodržování pořádku kolem vody.

Na Třeboňsku nejsou díky rovinatému tvaru reliéfu a klimatickým podmínkám vhodné podmínky k provozování zimních sportů. Staňkovský rybník leží u hranic s Rakouskem. Některá místní ubytovací zařízení (hotel Česká Kanada, ubytování v soukromí a ubytovny) by mohly být využity i během zimní sezóny pro přenocování lyžařů jedoucím do rakouských Alp.

9. Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo vypracování celkového profilu rekreačního prostoru nejbližšího okolí Staňkovského rybníku, provedení analýz na straně nabídky a poptávky a návrh opatření, která by optimalizovala využití této oblasti.

Staňkovský rybník je oblíbeným místem pro pobyt u vody během letní rekreace. Největším potenciálem nabídky cestovního ruchu jsou zejména přírodní atraktivity. CHKO a BR Třeboňsko je jedna z mála chráněných krajinných oblastí vyhlášených v rovinaté krajině po staletí kultivované člověkem. Oblast nabízí krásnou a čistou přírodu v krajině rybníků, lesů, luk a rašelinišť. Rovinatá krajina Třeboňska v sobě skrývá nepřeberné množství cyklistických a turistických tras. Tradičními druhy aktivit na Staňkovském rybníku jsou ale především koupání, opalování, sportovní rybolov, projížďky na loďkách a šlapadlech a sběr lesních plodů v místních lesích. Doplňující, ale důležitou funkci zde mají kulturně-historické atraktivity, které návštěvníci hojně využívají zejména při zhoršeném počasí.

V této oblasti je nerovnoměrné rozmístění ubytovacích a stravovacích zařízení, většina je soustředěna v dolní části rybníku u obce Staňkov. Kapacita ubytovacích zařízení je dostatečná, značně se však od sebe jednotlivá zařízení liší kvalitou poskytovaných služeb. Je zde možnost ubytování v kempech, tábořištích, ubytovnách, ubytování v soukromí a v hotelu. Návštěvníci mají největší zájem o ubytování v kempech. Nevýhodou je, že většinu zdejších ubytovacích zařízení lze využít pouze v letní sezóně. Stravovacích zařízení je zde dostatek, hlavně během letní sezóny, kdy jsou zde navíc otevřeny stánky s rychlým občerstvením a se základními potravinami, které tvoří zázemí kempů.

Hlavními cíli do budoucna pro zlepšení využití této rekreační oblasti by měli být zlepšení poskytovaných služeb některých ubytovacích zařízení, vybudování informačního centra v obci Staňkov a propagace naučných stezek a přírodních rezervací CHKO Třeboňsko. Dále jako novou atraktivní formu trávení volného času uplatnit pozorování ptáků s odborným průvodcem.

Staňkovský rybník má příhodný potenciál pro cestovní ruch. Již po mnoho let je vyhledávanou oblastí pro letní rekreaci návštěvníků ze všech koutů České republiky. Je to místo vhodné pro lidi, kteří jsou unaveni dnešním hektickým stylem života a potřebují odpočinek v klidném prostředí uprostřed přírody.

10. Summary

Tourist trade is a part of modern society and its lifestyle. Leisure time, as everybody knows, is irreplaceable for human beings. There are many forms and kinds of relaxation available. Recreation by a water storage reservoir is becoming quite popular in recent years. Leisure time spent by the water belongs to the most pleasant summer activities. The aim of my bachelor paper is to elaborate the general profile of the recreation area Staňkovský pond and carry out an analysis on the side of supply and demand.

The recreation area Staňkovský pond is situated in South Bohemia in the tourist region Třeboňsko, by the border with Austria. Třeboňsko is a Protected Landscape Biosphere and Unesco Biosphere Reserve. This area offers beautiful and clean nature, flat landscape abundant in forests, meadows, moorlands and about 460 ponds, completed with culture-historical landmarks. Surroundings of Staňkovský pond offer its visitors opportunities for relaxing, swimming, sun-bathing, fishing, boating and picking berries. Moreover, there are numerous cycling and walking tracks in the locality.

Most accommodation and catering facilities are situated in the lower part of Staňkovský pond in the Staňkov village. There are lots of possibilities for accommodation, but they differ from each other in the quality of services. During the summer season there are a sufficient number of available catering facilities, especially stalls with fast food and basic foodstuff in the campsites. Visitors prefer lodging in the campsites and they stay here for 5-7 days on average. The locality is suitable mainly for young and middle-aged persons.

The area is potentially apt for tourist trade and has adequate conditions for the future tourism development. To improve the present-day situation there should be built new sanitary facilities in some campsites, established a small tourist information centre in the Staňkov village and the promotion of wilderness areas and nature trails should be modified as well. The recreation area Staňkovský pond is a prominent ornithological area; therefore, it offers the opportunity for running a new attractive form of spending leisure time – bird watching with a skilled guide.

Seznam použité literatury

Odborná literatura

1. HRALA V. (1998): Geografie cestovního ruchu. VŠE Praha, Praha.
2. ORIEŠKA J. (1999): Technika služeb cestovního ruchu. Idea Servis, Praha.
3. KOPAČKA L., ŠÍP J., ŠTĚPÁNEK V. (2001): Geografie cestovního ruchu. Praha Karolinum, Praha.
4. PÁSKOVÁ M., ZELENKA J. (2002): Cestovní ruch – výkladový slovník. Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha.
5. Pramen definice WTO: International Conference on Travel and Tourism Statistic. Conference Resolutions WTO, Madrid, July 1991.

Literatura o sledovaném území

6. DYKYJOVÁ D. (2000): Třeboňsko: příroda a člověk v krajině pětিলisté růže, Carpio, Třeboň
7. HULE M. (2003): Rybníkářství na Třeboňsku – historický průvodce, Carpio, Třeboň
8. HULE M. (2005): Průvodce po rybnících, památkách a hospůdkách Třeboňska, Carpio, Třeboň
9. CHROMÝ P. (2003): Jihočeský kraj, Kartografie Praha, a.s., Praha
10. KODLOVI J. a F. (1978): Chlum u Třeboně, Chlum u Třeboně: Místní národní výbor, Chlum u Třeboně
11. KODLOVI J. a F. (1983): Staňkov, kronika čtyř století, Chlum u Třeboně: Místní národní výbor, Chlum u Třeboně
12. NEDBALOVÁ I., ŠEVČÍK J. (1994): Kam na Třeboňsku do přírody, IKS, Třeboň
13. RUBÍN J. a kol. (2003): Navštivte... Národní parky a chráněné krajinné oblasti, Olympia, a.s., Praha

Internetové stránky

14. www.anifest.cz (15.3.2006)
15. www.chlumutrebone.cz (13.8.2005, 28.12.2005, 21.1.2006)
16. www.czechtourism.cz (28.11.2005, 12.2.2006)

17. www.eceat.cz (13.8.2005)
18. www.iriserr.cz (28.11.2005)
19. www.jiznicechy.cz (28.11.2005)
20. www.kraj-jihocesky.cz (28.11.2005)
21. www.mesto-trebon.cz (10.10.2005, 25.1.2006, 30.3.2006)
22. www.nakolo.cz (13.8.2005, 28.12.2005, 13.1.2006)
23. www.naryby.cz (13.8.2005, 28.12.2005, 13.1.2006, 30.3.2006)
24. www.natura2000.cz (25.1.2006, 30.3.2006)
25. www.obce.cz (13.1.2006)
26. www.okolotrebone.cz (15.3.2006)
27. www.prahawien.greenways.info (13.8.2005)
28. www.rybarstvi.cz (10.10.2005, 25.1.2006, 30.3.2006)
29. www.regiontrebonsko.cz (10.10.2005, 25.1.2006, 30.3.2006)
30. www.trebon.cz (10.10.2005, 25.1.2006)
31. www.trebon.net (30.3.2006)
32. www.trebonsko.cz (10.10.2005, 25.1.2006, 30.3.2006)
33. www.trebonsko.schkocr.cz (10.10.2005, 25.1.2006, 30.3.2006)

Seznam příloh

Příloha č. 1: Dotazník

Příloha č. 2: Mapa Třeboňska

Příloha č. 3: Mapy Staňkovského rybníku a jeho nejbližšího okolí

Příloha č. 4: Fotografie

Příloha č. 5: Církevní památky na Třeboňsku

Příloha č. 6 : Naučné stezky

Příloha č. 7: Adresy a ceníky ubytovacích zařízení na rok 2005

Příloha č. 8 Místní rybářský řád a ceník povolenek

Katedra cestovního ruchu
Zemědělská fakulta JU

Dotazník (on-site survey)

Místo:

Datum:

Den:

Čas:

Dobrý den, jsem Marina Zelenbabová a jsem studentkou Zemědělské fakulty Jihočeské univerzity. Ve své bakalářské práci se věnuji problematice možnosti a překážek vylepšení rekreačních podmínek v oblasti Staňkovského rybníku. Opatření by měla v první řadě směřovat k zvýšení spokojenosti rekreatantů, tedy Vás.
Mohu Vás požádat o zodpovězení několika otázek? Zabere to jen pár minut a pro mou práci je to zásadní. Vaše odpovědi jsou striktně anonymní.

Nejprve bych se Vás chtěl/a zeptat:

- 1) Odkud jste přijel/a? _____
- 2) Kolik dní zde strávíte?
- 1 den Jaké je hlavní místo Vaší dovolené? _____
- více Kolik? _____
- 3) Jak jste se sem dostali?
autem na kole pěšky veřejnou dopravou jinak? _____
- 4) Jak jste se dozvěděli o možnosti rekreace u vodní nádrže Seč?
TV rozhlas tisk Internet CK infocentrum přátelé a známí
- 5) Jste zde sám/a s přáteli s rodinou?
- 6A) (pro dovolenkáře) Kolikátou dovolenou zde trávíte? _____
- 6B) (pro místní) Jak často navštěvujete toto místo? _____
- 7) Pokud zde přespáváte, služeb jakého ubytovacího zařízení využíváte?
hotel hostel pension ubytování v soukromí kemp-chata/stan
- 8) Jaká další místa v okolí jste v rámci této dovolené navštívili nebo plánujete navštívit?

- 9) Trávili jste dovolenou u vody v posledních 5ti letech? ANO NE
Pokud ANO – Kde jste byli a kolikrát jste dané místo navštívili?

- 10) Zkuste, prosím, vyjmenovat alespoň tři oblasti/lokality v České republice, o kterých si myslíte, že jsou ideální pro dovolenou u vody.

11) Jakým aktivitám se během této dovolené věnujete především, jakým občas a o jaké byste případně měli zájem, kdyby byla možnost jejich uskutečnění?

Položka	věnuji se především	věnuji se občas	měl/a bych zájem
a) opalování			
b) koupání			
c) rybaření			
d) windsurfing			
e) jízdy na loďkách			
f) pěší turistika			
g) jízda na kolech			
h) pozorování ptáků s odborným průvodcem			
i) myslivecký lov			
j) návštěvy historických zajímavostí v okolí			
k) návštěvy muzeí			
l) účast na kulturních a společenských akcích			
m) houbaření a sběr lesních plodů			
n) tenis, stolní tenis, volejbal, nohejbal			
o) paragliding, hypoturistika, golf, atd.			
p) jiné			

12) Do jaké míry Vám kazí požitek z dovolené následující skutečnosti? Pro každý potenciální problém, který zmíním, prosím, odpovězte z následujícího výběru (není to pro mě problém, problém to je ale ne zásadní, je to zásadní problém, nedokážu o tom rozhodnout).

Položka	není to problém	mírný problém	zásadní problém	nedokážu rozhodnout
a) kvalita vody				
b) nedostatečná intimita prostředí				
c) hluk z cesty				
d) nedostatek míst k parkování				
e) nedostatek veřejných míst ke koupání				
f) nedostatek přírodních zákoutí				
g) vandalismus				
h) přeplnění lidmi				
i) výskyt komárů a ostatního bodavého hmyzu				
j) pocit bezpečí (před krádežemi atp.)				
k) cena služeb				
l) kvalita služeb				

13) Kdybyste měl(a) označit jednu věc, která se Vám zde líbí, která by to byla?

14) Kdybyste měl(a) označit jednu věc, která se Vám zde nelíbí, která by to byla?

Poslední otázky jsou pouze pro statistické hodnocení.

Věk: _____ Pohlaví: žena/muž

Vzdělání: základní vyučen(a) střední vysokoškolské

Zaměstnání: student zaměstnanec živnostník zaměstnavatel důchodce jiné

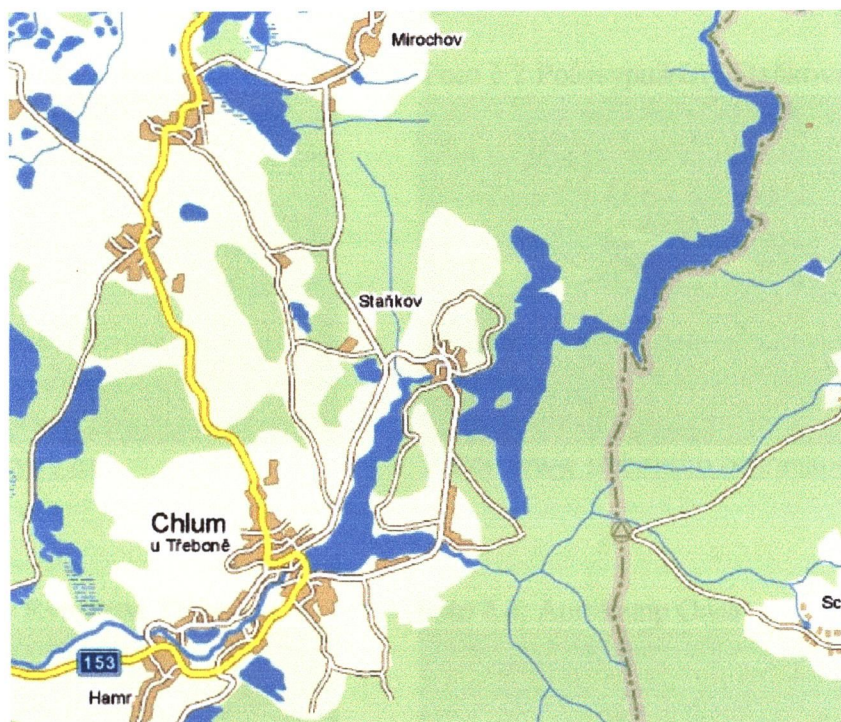
Děkuji Vám za Váš čas a velmi si cením Vaší spolupráce.

: Mapa Třeboňska

Zdroj: www.regiontrebonsko.cz

Mapy Staňkovského rybníku a jeho nejbližšího okolí

Zdroj: w ww.mapy.cz

Zdroj: www.nakolo.cz

Fotografie

Foto č. 1: Staňkovský rybník

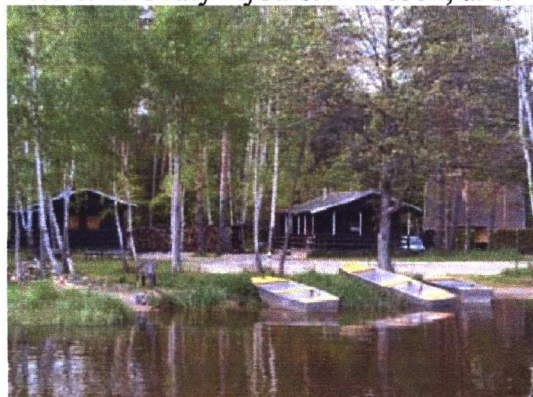
Zdroj: www.naryby.cz

Foto č.2: Polovypuštěný Staňkovský rybník

Zdroj: www.trebonsko.ochranaprirody.cz

Foto č. 3: Chaty Rybářství Třeboň, a. s.

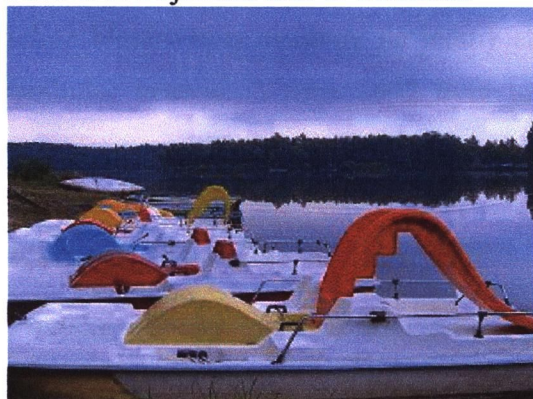
Zdroj: www.naryby.cz

Foto č.4: Autokemp Oasa

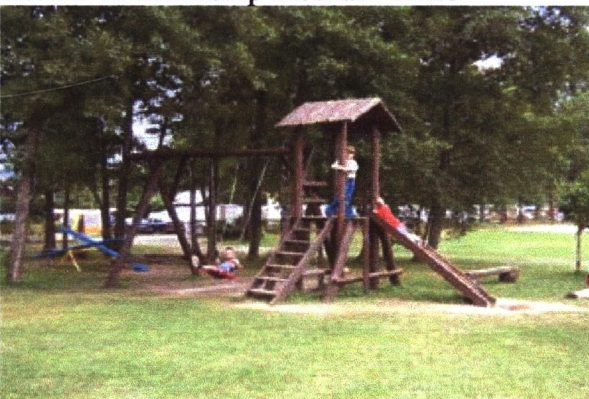
Zdroj: www.campoasa.cz

Foto č. 5: Půjčovna lodí U Tomášků

Zdroj: Vlastní fotodokumentace

Foto č. 6: Minikemp Plecháč- hřiště

Zdroj: www.nakolo.cz

Církevní památky na Třeboňsku

Schwarzenberská hrobka

Výstavbu nového místa posledního odpočinku Schwarzenberků iniciovala v Třeboni kněžna Eleonora, manželka Jana Adolfa II. Schwarzenberka, když z prostorových i hygienických důvodů přestal vyhovovat jako pohřebiště kostelík sv. Jiljí v Domaníně. Před vlastní stavbou bylo nutno vybudovat kanál k odvodnění prostoru hrobky, zapuštěné pod úroveň terénu. Stavbu vedl knížecí stavitel Karel Kühnel a v r. 1877 mohl pražský arcibiskup Bedřich Schwarzenberk kapli Božského vykupitele vysvětit. Novogotický oltář z bílého pískovce, sádry a mramoru je dílem sochaře Josefa Pokorného. V hrobce byly v zinkových rakvích během let postupně uloženy ostatky (i symbolicky) 27 příslušníků rodu, mezi nimi i kněžna Eleonora, která zemřela v r. 1873 a otevření hrobky se nedočkala.

Kostel sv. Jiljí a Panny Marie královny

Původní gotický kostel byl v letech 1574–76 rozšířen stavitel Janem Vlachem. V roce 1776 přibyla barokní cibulová bání. V interiéru vyniká freska z r. 1568 od Tobiáše Else představující Viléma z Rožmberka s manželkami Kateřinou a Žofií. Původní zařízení se nedochovalo, stávající pochází z r. 1835. Před vybudováním Schwarzenberské hrobky byly v kostelíku uloženy ostatky příslušníků rodu Schwarzenberků. Kostel sv. Jiljí je výraznou dominantou třeboňského náměstí.

Kostel sv. Mikuláše Suchdol nad Lužnicí

Původní gotický kostel v obci Suchdol nad Lužnicí byl vystaven jako první jihočeské dvoulodí, jehož klenby byly svedeny na jediný středový sloup. V roce 1493 byl upraven a rozšířen na trojlodní svatyni. V roce 1802 byly jeho lodě prodlouženy a při novém západním průčelí vybudována věž.

Kostel sv. Zikmunda v Rapšachu

Původní gotický kostel s novogotickou věží z doby přestavby v r. 1890 se může pochlubit klasicistním oltářem a kazatelnou, nástěnnými malbami z 15. stol. Součástí objektu je též barokní jednopatrová fara.

Kaple sv. Jana Nepomuckého v Matné

Typická pozdně barokní kaple s oltářem.

Kláster Augistiánů

Kláster augustiniánů v Borovanech je jedním z prvních, které v Čechách vznikly v pohusitských válkách. Jeho objekty byly přestavěny barokně, honosná pozdně barokní prelatura je z let 1760–70. V r. 1785 byl klášter zrušen a prelatura upravena Schwarzenberky na zámek. Bývalé klášterní objekty dominují Žižkovu náměstí; v nedávné době byly opraveny, v křížové chodbě se sít'ovými klenbami je lapidárium barokních soch. Hlavní sál zdobí rokokové nástěnné malby. Součástí kláštera je pozdně gotický kostel Navštívení P. Marie s věží a presbytářem z 18. stol.

Kostel sv. Bartoloměje

Cennou gotickou památkou se může pyšnit obec Mladošovice. V roce 1499 byla ke kostelu přistavěna věž. Presbytář má křížovou a paprscitou žebrovou klenbu, vně opěráky a zazděné gotické okno. Vybavení je barokní a klasicistní. Na hřbitově se můžeme poklonit památce akademického malíře Jana Kojana a na hrobě jeho sestry najdeme jednu z jeho plastik.

Bývalý klášter Augustiánů v Borovanech

Areál bývalého kláštera Augustiniánů tvoří budova kostela Navštívení Panny Marie, kaple Panny Marie Karmelské, budova fary s lapidáři v křížové chodbě a tzv. zámek (bývalá prelatura kláštera), ke kterému patří další hospodářské budovy. V roce 2005 je nově v křížové chodbě bývalého kláštera instalována výstava „550 let od založení kláštera augustiniánských kanovníků v Borovanech“. Výstava je přístupná v rámci prohlídky kláštera s průvodcem:

Kaple sv. Jana Nepomuckého

Kaplička v obci Stříbřec je typickou vesnickou stavbou tehdejší doby.

chyb citace

Naučné stezky na Třeboňsku

Cyklistická naučná stezka Okolo Třeboně – 39 km, 22 zastávek

Stezka vytváří okruh v lesnaté a rybníčnaté krajině východně od Třeboně. Trasa je vedena po málo frekventovaných asfaltových silnicích III. třídy a zčásti po lesních cestách a hrázích rybníků. Stezka začíná na hrázi rybníka Svět a pokračuje po hrázi rybníka Opatovického, dále vede trasa k rašeliništi Spálená borkovna, kde se těží rašelina pro potřebu lázní. Odtud směřuje lesní cestou k myslivně Barbora, aby posléze přetnula Zlatou stoku a zamířila k hrázi mezi rybníky Nový a Starý Kancliř a dále k obci Lutová (zde protíná spojku s dálkovou cyklotrasou Praha – Vídeň), Stříbřec a Stará Hlína. Cestou protíná tok Nové řeky, k níž jezdívala rybařit Ema Destinnová a míjí rybníky Vyšehrad a Starý a Nový Vdovec. Po hrázi rybníka Vítek míří k největšímu rybníku Rožmberku a kolem Nové Hlíny se vrací směrem k Třeboni. Stezka je lehká až středně těžká a vzhledem k délce trasy, která místa vede lesními a polními cestami vyžaduje určitou zručnost jízdy na kole.

Naučná stezka Okolo Světa – 12 km, 16 zastávek, pro pěší

Tato naučná stezka tvoří uzavřený okruh kolem rybníku Svět (na jihozápadním okraji města Třeboně). Stezka informuje o vývoji současné krajiny Třeboňska jako výsledku dlouholetého, vzájemně prospěšného soužití člověka s okolní přírodou, o historii a současnosti rybníkářství a lázeňství, o lidové architektuře, o významných společenstvech organismů a charakteristických druzích rostlin a základních ekologických vztazích v přírodě. Větší část trasy vede po polních a lesních pěšinách. K vybavení patří i odpočinková místa s lavičkami, mnohé s výhledy do okolní krajiny. V parku na jižní straně rybníka Svět je možno navštívit Schwarzenberskou hrobku. Jedná se o lehkou trasu vhodnou i pro pěší.

Naučná stezka Rožmberk – 22 km, 12 zastávek, pro pěší i cyklisty

Tato stezka začíná a končí v Třeboni, jejím tématem je rybníkářství a je proto logické, že vede kolem největšího českého rybníka – Rožmberka (současná rozloha vodní plochy je cca 420 ha). Nejbližší úsek hráze rybníka Rožmberk leží přibližně 4 km od Třeboně. Rožmberk. Hráz je nejen impozantním technickým dílem, ale i zajímavou přírodovědeckou lokalitou. Je porostlá mohutnými staletými duby, v jejichž dutinách hnízdí řada druhů ptáků. V zimě bývá Rožmberk jedním z center výskytu orlů mořských. Na hladině rybníka můžete spatřit velké množství

vodních ptáků – zejména v době podzimního vypouštění se zde zdržují tisíce kachen, hus, bahňáků, volavek a dalších ptáků. Jedná se o lehkou trasu pro cyklisty.

Stezka zdraví Hrádeček – 3770 m, 12 stanovišť

Stezka vede příjemným prostředím lokality Mokrá luka, která se nachází v těsné blízkosti Třeboně. Tvoří ji uzavřený okruh po jehož obvodu jsou rozmístěna stanoviště umožňující tělocvičné úkony. Je vybavena žebřinami, pískovým doskočištěm, provazovým žebříkem, provazovou houpačkou, hrazdou a dalšími cvičebními pomůckami a jednotlivé cviky jsou popsány na informačních tabulkách.

Národní přírodní rezervace a naučná stezka Červené blato – 4 km, 6 zastávek, pro pěší

Červené blato se nachází při hranici CHKO Třeboňsko směrem na Nové Hrady, stezka začíná v osadě Jiříkovo Údolí (asi 17 km od Třeboně). Stezka je vedena po lesních cestách a dřevěných chodničkách, proto k výletu postačí běžná sportovní obuv a trasa je vhodná i pro pěší. Zajímavou flóru reprezentují například přirozené porosty borovice blatky a jejích kříženců, rojovník bahenní, borůvka, vlochině a další druhy. Také fauna je velmi zajímavá zejména pro bádání odborníků. Běžného návštěvníka zaujme především hojný výskyt motýlů a můr.

Všechny naučné stezky jsou opatřeny v českém, anglickém a někdy i německém jazyce.

Adresy a ceníky ubytovacích zařízení v roce 2005

Tábořiště U Brachů

Staňkov 16

378 04 Chlum u Třeboně

Jméno majitele: Marián Takač

	Ceny v Kč/noc
děti a mladiství 5–17 let	20
dospělí 18–70 let	25+10
stan (malý/velký)	20/35
přístřešek přívěs	10
přístřešek altán	10
motocykl	15
auto osobní	20
auto osobní	20
obytný přívěs	50
vozík k autu	10
auto typ Tranzit	35
obytné auto typ Tranzit	40
obytné auto typ Avia	60
autobus	80
loď	10
pes	20

Zdroj: Vlastní šetření.

Mini kemp Plecháč

Staňkov 108

378 04 Chlum u Třeboně

Jméno majitele: Eva Dobešová

	Ceny v Kč/noc
osoba do 15 let	20
osoba nad 15 let	30
stan	30
auto osobní	25
obytný přívěs	30
vozík k autu	10
pes	20

Zdroj: Vlastní šetření

Ubytovna a pohostinství U trpaslíka

Staňkov 55

378 04 Chlum u Třeboně

	Ceny v Kč/noc
Lůžko/noc	100

Zdroj: Vlastní šetření

Autokemp U Tomášků
Staňkov 7
378 04 Chlum u Třeboně
Jméno majitele: Jiří Tomášek

	Ceny v Kč/noc
děti do 15 let	20
dospělí	30
stan	30
auto osobní	30
motocykl	30
vozík k autu	20
loď	20
mikrobus, karavan	50
autobus, Avie	80
pes	20
el. přípojka 220V/2A	50/den
krátkodobé parkování aut	30/den

Zdroj: Vlastní šetření

Chaty Rybářství Třeboň
Jméno majitele: Rybářství Třeboň, a.s.

Ceny (pronájem celé chaty)	IV, V, IX - 22.X	23.X - III	Sezóna (výjimečně při uvolnění kapacitě)
1 - 2 noci	1000 Kč/noc	500 Kč/noc	1200 Kč/noc
3 - 4 noci	800 Kč/noc	400 Kč/noc	1000 Kč/noc
5 - 7 nocí	600 Kč/noc	300 Kč/noc	800 Kč/noc

Zdroj: Vlastní šetření

Veřejné tábořiště OÚ Staňkov
Staňkov 83
378 04 Chlum u Třeboně

	Ceny v Kč/noc
děti (3 - 10 let)	25
dospělí (10 let a více)	35
stan (malý - typ A)	15
stan větší, příp. s předsíňkou	30
auto osobní	25
obytný přívěs samostatný	30
karavan, autobus, mikrobús, obytný přívěs s předsíňkou	40
obytná buňka, maringotka	60
motocykl	10
nákladní přívěs k osobnímu autu	15
pes	20
umístění vlastní lodžky	5
v případě neobsazení umístěné maringotky, karavanu, mikrobusu denně	100
v případě neobsazeného obytného přívěsu denně	70
v případě neobsazeného stanu denně	60
poplatek z rekreačního pobytu za osobu nad 18 let denně	10
el. přípojka	60

Zdroj: Vlastní šetření

Veřejné tábořiště Růženy Žemličkové
Staňkov 68
378 04 Chlum u Třeboně

	Ceny v Kč/noc
Dospělá osoba	15 + 10
Děti od 6 – 15 let	5
Malý stan	15
Velký stan	20
Osobní automobil	10
Vozík za auto	5
Pes	10

Zdroj: Vlastní šetření.

Rodinný dům Dvořákovi
Staňkov 125
378 04 Chlum u Třeboně
Jméno majitele: Josef Dvořák

Ceny (Kč/lůžko)	1.7. - 31.8.	1.9. - 30.6.
děti do 2 let zdarma	230 Kč	200 Kč

Zdroj: Vlastní šetření

Veřejné tábořiště U Matoušků
Staňkov 127
378 04 Chlum u Třeboně
Jméno majitele: Jaroslav Matoušek

Umístění přívěsu	
Počet dnů	Paušální cena
60 dní	1500 Kč
90 dní	2250 Kč
120 dní	3000 Kč
150 dní	3750 Kč
Nad 150 dní	4000 Kč

Zdroj: Vlastní šetření.

	Ceny v Kč/noc
Děti od 6-15 let	10
Dospělá osoba	20
Malý stan	10
Velký stan	15
Velký stan s přístavbou	25
Obytný přívěs	20
Osobní automobil	10
Pes	10

Zdroj: Vlastní šetření.

Hotel Česká Kanada
Staňkov 16
378 04 Staňkov
Jméno majitele: Marian Takáč

	Ceny v Kč/noc
Lůžko/noc	350

Zdroj: Vlastní šetření

Autokemp Oasa
Staňkov 72
378 04 Chlum u Třeboně
Jméno majitele: Ing. Jiří Soukup

	Ceny v Kč/noc
Osoba, dítě, pes	30,-
Auto, motocykl, vozík, loď	30,-
Stan, přístřešek, altán	30,-
Karavan, obytné auto	30,-

Zdroj: Vlastní šetření

Rybářství Třeboň, a.s.
Místní rybářský řád
k provozování sportovního rybolovu
na rybnících Hejtman a Staňkovský

1) Obecné zásady chování při lovu

Rybář je při pobytu u rybníka povinen zachovávat pořádek a maximálně šetrně a ohleduplně se chovat k přírodě. Po ukončení chytání ryb je chytající povinen uklidit místo rybolovu a okolí. Odpadky musí být shromážděny v soudržném obalu a dopraveny do obvyklých odpadových nádob s režimem svozu v obcích. Toto ustanovení bude předmětem kontroly a jeho porušení bude posuzováno dle zákona 238/91 Sb. jako založení černé skládky s postihy dle zákona 200/90 Sb. (pokuta ve výši až 50 000,- Kč atd.). Porušiteli tohoto ustanovení nebude Rybářstvím Třeboň v budoucnu vydána povolenka k lovu ryb. Rybolov nelze zásadně provádět z míst, na která není umožněn okamžitý bezproblémový přístup kontrolním orgánům. Mládež do 10 let smí lovit v doprovodu a za dohledu osoby starší 18 let.

S ulovenými rybami je rybář povinen zacházet šetrně a dle rybářské etiky, zejména je nepoškozovat vláčením po břehu, násilným vyprošťováním zaseknutých háčků a trýznit ponecháním živých na suchu. Zakazuje se škrábání a kuchání ryb v katastru rybníků. Je též zakázáno stanování, táboření přes noc a rozdělávání ohňů ve výtopě rybníků. Majitel povolenky ručí za případné škody vzniklé jeho jednáním na stanovišti, vodním díle, na březích a zařízeních. Při výkonu rybolovu je nutné, aby lovící mezi sebou dodržovali vzdálenost nejméně 3 metry, při lovu přívlači 20 m, pokud se nedohodnou na menší. Místo k lovu nesmí být žádným způsobem vyhrazováno. V této souvislosti upozorňujeme na skutečnost, že právo rybolovu lze vykonávat i na pozemcích před soukromými chatami, neboť majitelé chat mají od a.s. pronajaty pouze pozemky pod stavbami a výkon práva rybolovu nejsou oprávněni jakkoli omezovat.

2) Doba lovu

Doba lovu je stanovena od 1.4. do 31.12. Sportovní rybolov je povolen osobám, které se prokáží platnou povolenkou vydanou Rybářstvím Třeboň a.s.

Denní doby rybolovu:

IV, IX, X	5.00 – 20.00 hodin
V, VI, VII, VIII	3.00 – 23.00 hodin
XI, XII	7.00 – 17.00 hodin

V den konání rybářských závodů 27.4.2002 je na rybníce Hejtman pro nezávodící rybáře zakázán rybolov ve vyznačeném sektoru pod tábořištěm Blato a U Brachů.

3) Rybářské nářadí, způsoby lovu, nástrahy

- a) a) Lov ryb v rybářských revírech smí být prováděn jen způsobem odpovídajícím zásadám řádného výkonu rybářského práva, ochrany ryb a ostatních vodních živočichů.
- b) b) Je povoleno chytat na dva pruty, každý nejvýše o dvou návazcích s jednoduchými háčky.
- c) c) Při chytání na dvojháček či trojháček a na rybku smí být nejvýše jeden návazec.
- d) d) Sumec velký je hájen do 15.6. Jeho lov je povolen od 16.6. do 31.8. pouze na červy, po tomto datu též na rybku či přívlač.
- e) e) Candát obecný a štika obecná jsou hájeni do 31.8. včetně.
- f) f) Lov na rybku a přívlač je povolen od 1.9.
- g) g) Při přívlači je dovoleno lovit jen jedním prutem, přičemž nesmí být další pruty připraveny k lovu.
- h) h) Během lovu musí mít rybář nastražené pruty v účinném dosahu.

i) i) Zavážení nástrah lodíkou je povoleno.

Je zejména zakázáno:

- - umísťování haltýřů a přechovávání ryb v nich
- - přechovávat ve vezírku více ryb než je povolený denní limit pro jednoho chytajícího
- - odnášet ulovené ponechané ryby od vody před jejich zapsáním do přehledu o úlovcích
- - směňování úlovků
- - vyhledávání ryb pomocí echolotů
- - vyhrazování míst k chytání bójemi
- - používání samoseků
- - lov ryb z loděk pevně neukotvených na břehu a všech ostatních plavidel, ostrovů a z vody kromě lovu ryb broděním v příbřežních partiích přivlačí
- - lovit ryby do čeříny před 26.8.
- - používat nástražní rybky, které mají stanovenou tímto rybářským řádem nejmenší lovnou míru a nedosahují ji
- - chytání z ledu
- - řezat vidličky z rostoucích stromů
- - používat jako nástrahy krev, škravky, mlékárenské kaly a veškeré chráněné živočichy včetně jejich vývojových stádií
- - vnadit kreví, masem a směsmi z masa, bílými červy, mlékárenskými kaly, škravkami, jakož i všemi živočichy chráněnými zákonem včetně jejich vývojových stádií.

Povinné náčiní:

- - rybář je povinen mít při lovu vyprošťovač háčků, míru pro zjišťování velikosti ulovených ryb a podběrák
- - pokud loví přechovává ulovené ryby živé, musí je mít ve vodě ve vlastním vezírku s kruhy
- - usmrcené ryby musí být během lovu přechovávány v nezměněném stavu, zejména kvůli možnosti kontroly jejich délky.

4) Míra, počet, evidence úlovků

a) a) Lovné míry ryb:

candát obecný	40	kapr obecný	40
	cm		cm
lín obecný	20	amur bílý	60
	cm		cm
tolstolobik	60	pstruh	25
	cm	potoční	cm
úhoř říční	45	sumec velký	90
	cm		cm
štika obecná	50	bolen dravý	45
	cm		cm
mník	35	siven	30
jednovousý	cm	americký	cm
jelec jesen	30		
	cm		

b) V jednom dnu si oprávněný k lovu může ponechat nejvýše 7 kg ryb s výjimkou případu, kdy poslední chycenou rybou tuto hranici překročí – tuto rybu si ještě může v souladu s místním rybářským řádem ponechat. V tomto úlovku smí být nejvýše 1 kapr a 1 štika nebo 1 kapr a 1 candát nebo 1 štika a 1 candát nebo 2 kusy jednoho z těchto druhů ryb. Denní úlovek cejna velkého a cejnka malého není omezen. Při ulovení a ponechání si ryby podléhající lovné míře (bod a) je lovíci povinen tuto zapsat ihned do přehledu o úlovcích s označením aktuálního data a délky ryby v cm. Před provedením zápisu nelze ulovenou rybu kamkoli odnášet či ji svěřovat druhé osobě.

5) Používání plavidel při rybolovu

Rybolov z plavidel pevně neukotvených na břehu je vyloučen. Plavba plavidel je povolena do max. vzdálenosti 30 m od bóje vymezující hranici revíru. Vyvazování, kotvení a ukládání plavidel v katastru rybníků bez přítomnosti majitele je zakázáno.

6) Místa s vyloučením rybolovu

Rybník Staňkovský

Z důvodu ochrany ekologicky cenné lokality z popudu SCHKO Třeboňsko je zcela zakázán sportovní rybolov v horní zúžené části rybníka. Tato lokalita je vyznačena tabulemi a bóji v rybníce.

Z důvodu umožnění nerušeného přirozeného výtěru ryb je do 14.6. zakázán veškerý rybolov v mělké severozápadní zátoce rybníka, tzv. Bačkoře (vyznačeno tabulemi). Rybolov je zakázán v prostoru areálu chat Rybářství Třeboň, a.s., dále z dělicí hráze mezi rybníkem Staňkovský a rybochovným rybníkem Špačkov.

Rybník Hejtman

Rybolov je zcela zakázán v areálu rekreačního zařízení Lesák a dále z pozemků přiléhajících k usedlostem v obci Staňkov č.p. 28 a č.p. 32 mezi přítokem z rybníka Vydymač a západním koncem oplocení zahrad. Rybolov v objektech ostatních rekreačních zařízení na obou rybnících je možný pouze při dodržení podmínek stanovených jednotlivými provozovateli a po předchozí dohodě s nimi.

7) Kontrola a dozor

Tuto činnost vykonává řádně ustanovená rybářská stráž, Policie ČR a pověření zaměstnanci Rybářství Třeboň, a.s. Těmto je chytající povinen umožnit kontrolu požadovaných dokladů, rybářského náčiní, náradí a úlovků. Při zjištění přestupku proti tomuto rybářskému řádu či obecně platným předpisům jsou kontrolní orgány oprávněny odebrat povolenku, rybářské náčiní, náradí, úlovky a popř. uložit sankci dle platných předpisů.

Rybářství Třeboň, a.s. žádá všechny slušné sportovní rybáře, aby v případě zjištění závažných porušení rybářského řádu volali na níže uvedená telefonní čísla:

Policie ČR Chlum u Třeboně 384 797 391, popř. 158

Rybářské středisko Chlum u Třeboně 384 797 318, 601 272 354, 384 797 335

8) Povolenky k lovu ryb

Povolenky k lovu ryb je možno zakoupit:

– sádky Chlum u Třeboně	Po – Pá	7.00 – 15.00 hodin
– ředitelství a.s. Třeboň	Po – Pá	7.00 – 15.00 hodin
– vrátnice ředitelství a.s.	Po – Pá	15.00 – 18.00 hodin
	So – Ne	7.00 – 19.00 hodin

– v prostoru rekreačního zařízení Rybářství Třeboň, a.s. na rybníce Staňkovský – chata č. 022, pan Faltus

– v prostoru rekreačního zařízení OASA, ing. Soukup

– Rybářské potřeby Jan Trázník, Chlum u Třeboně

únor - březen:

pondělí - pátek 9 - 17 hodin

sobota 9 - 11 hodin

duben - říjen:

pondělí - pátek 7 - 18 hodin

sobota 7 - 12 hodin

neděle 8 - 11 hodin

9) Závěrečná ustanovení

Po skončení platnosti povolenky je nutno odeslat ji jako přehled o úlovcích na adresu Rybářství Třeboň, a.s., Rybářská 801, 379 85 Třeboň, a to nejpozději do 15. ledna následujícího roku.

Zaslání přehledu o úlovcích je v zájmu každého rybáře, neboť na základě sumarizace ryb přistupuje vlastník k dalšímu zarybňování revírů. Mezi výší odlovu a objemem pochopitelně existuje přímá úměrnost – čím více ryb se odchytalo a skutečně vykazalo, tím více se jich musí nasadit.

Funkci rybářského hospodáře se všemi jeho právy a povinnostmi vykonává Rybářství Třeboň, akciová společnost.

Rybářský řád je platný od 1.4.2002 a je závazný pro výkon sportovního rybolovu na rybnících HEJTMAN a STAŇKOVSKÝ. [www.naryby.cz]

Ceník povolenek na provozování sportovního rybolovu na Staňkovském rybníku

1 den	100,– Kč	3,– EUR
2 dny	170,– Kč	6,– EUR
3 dny	220,– Kč	7,– EUR
1 týden	350,– Kč	11,– EUR
2 týdny	490,– Kč	16,– EUR
1 měsíc	700,– Kč	23,– EUR
1 rok	2 300,– Kč	74,– EUR

Zdroj: www.naryby.cz